

Siulittaasuut

30-03-2020

Suliaq normu: 2020 - 5455

Ullormut oqaluuserisassaq: _____
J

Naalakkersuisunut aalajagiiffigisassaq

COVID-19-imut atatillugu suliniuteqarnermi suliniutit killiffii

Inassuteqaatit

Naalakkersuisut Siulittaasuata inassutigaa,

- Naalakkersuisut isummernissamut tunngavissiaq manna tusaatissatut tigussagaat.
- isummernissamut tunngavissiaq manna Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiitaliaannut kiisalu Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiitaliaannut ilisimatitsissutitut nassiunneqassasoq.

Aallaqqaasiut

Isummernissamut tunngavissami matumani COVID-19-ip nunarsuaq tamakkerlugu tuniluunneranut atatillugu Naalakkersuisunut, Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaannut kiisalu Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut tamanut tunngasunik ilisimatitsissuteqarnissaq siunertarineqarpoq.

Tunngavigisaq

Corona pillugu Suleqatigiissitap aamma Corona pillugu Allattoqarfius pilersinnegarnera
Nappaatit Tuniluuttut pillugit Ataatsimiititaliarsuup 12. marts 2020-mi Naalakkersuisut qinnuigai, "Corona pillugu Suleqatigiissitamik", Naalakkersuisoqarfimmi pisortaq Hans-Peder Barlach Christensen siulittaasoralugu pilersitseqqullugit.

Nappaatit Tuniluuttut pillugit Ataatsimiititaliarsuup inuiaqatigiinni suliad annertusingaatsiarnissaat sivisunissaallu pisariaqassasut, taamaattumillu Nappaatit Tuniluuttut pillugit Ataatsimiititaliarsuup kisimiilluni suliassanik naammassinnissinnaannginneranik naliliinerat tamatumunnga tunngavigineqarpoq. Innuttaasunut annertuumik pinngitsaaliissuteqartarnissaq pillugu aalajangiinissaq Nappaatit Tuniluuttut pillugit Ataatsimiititaliarsuup pingaarnertut suliassaraa.

Upalungaarsimanermut Ataatsimiititaliarsuup matumani atorneqannginneranut ajormartorsiorfiusinnaasunik allanik, coronamik akiuiniarnerup nalaani takkuttoqarsinnaaneranut ajornartoornermik aqutsinissamut sakkussat nalinginnaasut piareersimatinnissaasa pingaaruteqarnera peqqutaavoq.

"Corona virus Ajornartoornermi aaqqisuussaaneq"-mi, ilanngussaq 1-itut ilaliunneqartumi aaqqissuussaaneq nassuiardeqarpoq. Ilanngussaq 2-mi Suleqatigiissitamut Allattoqarfimmullu ilaasortat allattorsimaffiat ilaliunneqarpoq.

Aaqqisuussaaneq ilusiliinerlu Upalungaarsimanermut Ataatsimiititaliarsuarmut atuuttut assigalugit ingerlanneqassapput, suleqatigiissitamullu naalakkersuisoqarfinnit, politiinit kommuninillu inuit attuumassutillit ilaasortaapput. Corona pillugu suleqatigiissitami Allattoqarfimmi imaluunniit Suleqatigiissitami ilaasortanit innersuussutit tunngavigalugit aalajangiisoqarsinnaavoq. Corona pillugu Allattoqarfimmi sullisisut attuumassutillit tamarmik naapittassapput. Tassani oqartussaasut, immikkoortortaqarfiiit suliffeqarfiiillu akimorlugit ataqtigiaissaarinissaq qulakkeerneqartassaaq.

Allattoqarfimmi suleqatigiissitamulu suliad peqatigisaannik oqartussaasut immikkoortortaqarfiiillu assigiinngitsut immikkoortuni akisussaaffitik isumagissavaat.

Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani pisortaq Corona pillugu Suleqatigiissitami siulittaasuussaaq. Tamatuma kingunerisaanik naalakkersuisoqartinnut, Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiiutaannut sullisisunullu assigiinngitsunut, soorlu

Naalagaaffimiittunut tunngatillugu ataqtigissaarinissap qulakkeernissaanut nukippassuit atorneqarput. Aamma Inatsisilerinermut Allaffik Tusagassiivillu annertuumik akuutinneqarput.

Nakorsaaneqarfik

Nakorsaaneqarfik COVID-19-ip isumaginissaanut Naalakkersuisunut arlalinnik inassuteqarput. Inassuteqaatit inerneraat,

- Peqqinnissaqarfipataatsikkut napparsimasunik arlalinnik isumaginninnissamut killilinnik piginnaasaqarnera
- nunatsinnut tikittartut maleruagassiuunneqarsinnaaneri
- innuttaasut siammasissumik najugaqarneri aammalu illoqarfiiit akornanni angallannerit maleruagassiuunneqarsinnaaneri
- inuaqatigiinni suliassaqarfinni pingaarutilinni arlalinni, taakkununngalu peqqinnissaqarfik ilanggullugu, piginnaasanik sillimmateqarnerup killeqartorujussuunera. Tamatuma kingunerisaanik piginnaasaqarfiiit ingerlaannassappata atorfillit sillimasariaqarput, tamannalu pissappat soorlu meeqananik paaqqinnitoqarsinnaassaaq.

Taamaattumik siaruatsaaliuisoqassasoq inassutigineqarpoq, taakkulu COVID-19-ip nunarsuaq tamakkerlugu tuniluunnerani pinaveersaartitsinissamut WHO-p inassuteqaatai naapertorlugit suliniutinik allanik tapertaqartinneqassapput.

Tuniluunnerup aallartinnerani siusissukkut Kalaallit Nunaata Danmark aammalu danskit malittarisassaat malillugit aallartippoq.

29. marts 2020-mi Kalaallit Nunaanni killiffimmi tunillatsissimasut katillugit qulit paasineqarput. Taakku tamarmik Nuummi najugaqarput, aammalu namminneerlutik Kalaallit Nunaata avataaniissimapput, imaluunniit COVID-19-imik tunillatsissimasutut uppernarsarneqarsimasunit tunillatsissimallutik. Tunillatsissimasut paasineqartut ilisimatusarfimmi killiligaalluartumit pisuupput, aammalu allat isumalluutissaqarput aammalu akunnattumik/qaffasissumik ilinniagaqartuullutik, ineqarnikkullu pissutsit pitsaasut atorpaat, taamaattumillu angerlarsimaffimmi mattusimagallarsinnaanerat ajornarsimanani.

Nuummi misissugassatut tigusat innuttaasut amerlassusiinut naleqqiullutik amerlapput, kiisalu sinerissami misissugassat 100-erpiaat tiguneqarsimapput. Tunngavissat amerlanerulersimapput, Kalaallit Nunaata avataani angalasimasut imaluunniit angalasimasunut attuumassutilit tamarmik aallunneqarlutik. Marsip ulluisa 30-anniit misissuiffigineqartussat amerlanerulissapput.

Kalaallit Nunaannut assartuussinerup annersaa tallimangorermili marsip ulluisa 20-anni unnuap qeqqaniit unitsinneqarpoq, maangalu aallartartut ikittuaraannaasut aallannginnerminni Rigshospitalimi misissorneqartarpot. Nuuk matoqqatinneqarpoq, aammalu tassanngaanniit aallassagaanni immikkut ittumik akuersissuteqartoqarneratigut aatsaat tamanna pisinnaavoq.

Kalaallit Nunaata sinnerani pisortatigoortumik allanngassinerit tamarmik matoqqatinneqarput, aammalu illoqarfiiut nunaqarfiiillu akornanni angalannginnissaq inassutigineqarpoq.

Siuissami qaninnermi tunillatsaaliuineq maanna ingerlanneqartoq ingerlaannassasoq, aammalu maannarpiaq tuniluutinnivimmik pinaveersaartitsinissaq pilersaarutaavoq.

Tuniluunneq maannarpiaq Danmarkimi ingerlasoq Kalaallit Nunaanni aqukkuminaatsorujussusussatut naliliiffigineqarpoq.

Illuata tungaatigut innuttaasut kalaallit akornanni ataatsimoortumik akiuussinnaassutsimik pinngoriartortoqanngilaq, taamaattumillu siunissami eqqortikkuminartuuusussapput.

Maannarpiaq ataavartumik nunarsuarmi inissisimaneq Danmarki Savalimmiillu suleqatigalugit malinnaaffigineqarpoq. Tamanna siumoortumik pilersarusiornermi toqqammaviliisuussaaq.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfip Nakorsaaneqarfik suleqatigalugu suliaq qanillugu malinnaaffigaa. Nakorsaaneqarfimmiit innersuussutinut politiikkikkut aalajangigassat Naalakkersuisunut ilaasortat sinnerinut ingerlateqqinneqartarput. Peqqissutsimut Naalakkersuisoq inuinnarni nappaatinut tuniluuttunut iliuusissat pillugit Inatsisartut peqqussutaannut allannguutissatut siunnersummik, pingasunngornermi 1. april 2020-mi upernaakkut ataatsimiinnermi, pinasuartumik aggersaaffiusumi saqqummiussissaaq. Taamatuttaaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliap akuerisaanik coronavirus (COVID-19) tunngavigalugu iliuusissanut immikkut ittunut aningaasaliissuteqarnissamut tunngaviliisoqarpoq. Peqqissutsimut aningaasartuutissat missilornissaannut suli siusippallaarpoq.

Coronavirus (COVID-19) tunngavigalugu nalunaarutit uku saqqummiunneqassapput:

- Nappaatinik tuniluuttoqarnerani inuinnarnut iliuusissat pillugit Inatsisartut peqqussutaannut ilanngussaq 1-ip allanngortinnejarnissaa pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 2. marts 2020-imeersoq.
- Nappaatinik tuniluuttoqartillugu atuarfinni pissutsit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 4, 17. marts 2020-imeersoq.
- Nuummi, Kapisilinni aamma Qeqertarsuatsiaani marsip ulluisa 28-anni nal. 20-miit apriilip ulluisa 15-anni nal. 10-p tungaanut imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaanermik sassaallernermillu inerteqquteqarallarnermik atuutsitsilerfiusumik, imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaanissamut sassaallernissamullu inerteqquteqarallarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5, 28. marts 2020-meersoq.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia kiisalu Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugit Kalaallit Nunaanni, kiisalu Danmarkimut Danmarkimiillu assartuussinissaq pillugu Air Greenlandimut isumaqatigiissuteqarpoq. Isumaqatigiissut ignerlaannartumik ulluni 14-ini ingerlasussaavoq, akiusumullu timmisartuussinerit amerlassusii apeqquaapput. Akiusussat qaammammut 33,5 mio. koruunit missaanniittussatut missilorneqarput, taakkunanilu Danmarkimut

ullormoortumik misissugassat timmisartuunneqarsinnaanissat, aammalu inuiaqatigiinnut pisarialimmik allakkat, nassiussat inuillu assartorneqarsinnaanissaat qulakkeerneqarpoq.

Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik

Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfiiup oqarasuaatikkut siunnersuisarfiup Tusaanngap saaffigineqarsinaanera sivitsorpaa, taamaalillunilu meeqqat Corona pillugu apeqqutissallit annilaangassutillilluunniit ullaat tamaasa nal. 8:00 aamma 22:00 akornanni sianernissaminnut periarfissinneqarput. Aamma nun.gl-ikkut Corona pillugu paasissutissat, pingaartumik ilaqtariinnut meeratalinnut tunngatinneqartut saqqummiunneqarput.

Pinaveersaartitsinermut Isumaginninnermullu Aqutsisoqarfiiup illu, coronap atuunnerata nalaani kommunip arnanut meeraannullu, persuttaanerup annertusineranik nalaataqartunut, qimarnuimmi inissamik pisariaqartitsisunut kommunip atorsinnaasaa Kommuneqarfik Sermersuumut atukkiukkallarpaa. Illumi arnat persuttaanermik nalaataqartut sisamaniit arfinillit inissinneqarsinnaapput, arnat meeqqisarnersut aammalu meeraat qanoq amerlatiginersut apeqquaassallutik.

Pinaveersaartitsinermut Isumaginninnermullu Aqutsisoqarfik qimarnuinni sulisunut aningaasartuutit amerlissutissaannut atugassanik immikkut ittumik aningaasaliissuteqarpoq. Tamatumani coronap atuunnerata nalaani nuna tamakkerlugu qimarnuiit tamarmik pisinnaasaannik annertusitisitsinnaaneq qulakkeerneqassaaq. Nunatsinni qimarnuiit tamarmik saniatigut aningaasaliiffigineqarnissamik qinnuteqarsinnaapput.

Pinnortitamut Avatangiisinillu Naalakkersuisoqarfik

Upalungaarsimanermut Ataatsimiitaliarsuarmut oqartussaasuuvooq, aammalu nappaatip tuniluutilernerani isumaginninnissamut siuliulluni alloriartuusimavoq.

Inuussutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut. Ilisimatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

COVID-19 kalaallit suliffeqarfiinut artorsartitsingaatsiarpoq. Suliffeqarfippassuit kaavliaatitaat annikillerujussuarput, allaallu ilaat COVID-19-ip atuunnerani matusivikallartariaqarsimapput.

Tamatuma peqatigisaanik atorfillit arlallit aamma suliffeqarfiiup matusariaqarnera peqqutigalugu soraarsitaassagunik suliffimminnik pilersuisuunerminnilu tunngavimminnik annaasaqarnissartik annilaangassutigaat.

Pissutsit pakkersimaarniarlugit aningaasaqarnikkut pilertortumik ikiorserneqarnissaq pisariaqartinneqarpoq. Taamaattumik Naalakkersuisut ikuinasuarnissanik marlunnik pilersitsipput, inuussutissarsiortut namminersortut sulisartullu qaammatini tulliuttuni pingasuuqallartuni ikiorserniarlugit.

Inuussutissarsiortunut tapersiissutissat

"Pinasuartumik ikorsiissutissat", akunnittarfearnermi, neriniartarfearnermi kiisalu sullissiviit ilaanni assigisaannilu suliffeqarfinnut namminersortunut tunngatinneqartut pilersinneqarput.

Suliffeqarfiit taakku maannangaaq taamaatitsiinnartartut amerlanerujussuisa kingunerisaannik tassanngaannartumik aningaasaqarnikkut unammilligassaqarput. Aamma suliffeqarfiit matugallarnissamik peqquneqarsimasut taamaapput.

Aamma "inuussutissarsiortunut tamanut ikorsiissutissat", immikkoortuni allani aningaasaqarnikkut ajornartorsiutinut pilertortumik pitsasumillu ikorsiissutaasinnaasut pilersinneqarput, taakkununngalu aalisarneq, sanaartorneq assartuussinerlu il.il. ilaapput.

Ikorsiissutissani marluusuni taakkunani suliffeqarfiit kaaviaartitaminnit minnerpaamik 30 procentinik annaasaqarsimasut, toqqaannartumik taamaatitsinernut imaluunniit suliffeqarfiup aningaasartuutaanut aalajangersimasunut taartissanik qinnuteqarnissamut periarfissaqarput.

Taakku saniatigut suliffeqarfiit inuussutissarsiutinut ikorsiissutinut sinaakkusiussat iluanni akisussaaffeqarfiusunik taarsigassarsinissamut neqeroorfigineqarput. Taarsigassarsiat qaammatini 36-ni ertiaqassanngillat akilersugassaassanatillu.

Inuussutissarsiutinut ikorsiissutit iluanni suliffeqarfimmut ataatsimut qaammammut annerpaamik 1 mio. koruunit taarsiissutigineqarsinnaapput aamma/imaluunniit taarsigassarsiaritinneqarsinnaapput.

Maannamut pinasuartumik ikorsiissutini 50 mio. koruunit atorneqarput, aammalu inuussutissarsiutinut tamanut ikorsiissutini 100 mio. koruunit atorneqarlutik.

Kalaallit Nunaanni sulisartunut, COVID-19-ip atuunnerata kingunerisaanik suliffeqarfit namminersortut soraarsinnissaannut taarsiullugu angerlartiinnagaannut akissarsiasanut aningaasartuutissanut taarsiissutissatut 107 mio. koruunit immikkoortinneqarput. Suliffeqarfik sulisoq soraarsinnagu angerlartiinnarniarlugu aalajangersimappat, nunap karsianiit akissarsianut taarsiissutissat sulisartup pineqartup akissarsiaasa 75 procentiinik amerlassuseqassapput, taamaattorli sulisumut ataatsimut qaammammut annerpaamik 20.190 koruuniussapput.

Ikorsiissutinut tamanut internetikkut qinnuteqarfissamik ilitsersuutinillu suliaqartoqarsimavoq. Ikorsiissutissat aqunneqarnerini inuussutissarsiortunut iserfissiaq www.big.gl aallaavittut qitiutinnejarpooq. Inuussitissarsiortunut ikorsiissutissat www.big.gl aqqutigalugu imaluunniit www.innovation.gl toqqaannartumik iserfigalugu qinnuteqarfigineqarsinnaapput. Sulisartunut ikorsiissutissat (akissarsianut taartissat) www.big.gl aqqutigalugu imaluunniit www.sullissivik.gl toqqaannartumik iserfigalugu qinnuteqarfigineqarsinnaapput.

27. marts 2020-mi ikorsiissutissanut qinnuteqaatit ima amerlatigisut tiguneqarput:

- Sulisartunut ikorsiissutissat: Qinnuteqaatit 23-t
- Inuussutissarsiortunut ikorsiissutissat: Qinnuteqaatit 123-t

Taakku saniatigut qinnuteqaatinik allanik nassiuussisoqarnissa siunertaralugu suliassat untritillit arlallit sullissivimmut ikkussuunneqarput.

Sapaatit akunneri kingulliit marluk ikorsiissutissat pilersinneqarnissa ingerlatsinissarlu il.il. pillugit ullormoortumik GE, SIK, Nusuka aamma KNAPK il.il. ataatsimeeqatigineqartarpuit. Sapaatit akunnerini tulliuttuni taakku videokkut sapaatit akunnerannut pingasoriarlutik ataatsimeeqatigiittassapput, ikorsiissutissat inuussutissarsiortut pisariaqartitaannut naapertuunnissaat qulakkeerniarlugu, aammalu tunngavissanik sinaakkutissanillu naleqqussaasinnaanerit qulakkeerniarlugit.

Aaqqissuussinerup pilersinniarneqarnera ingerlanneqarneralu Inuussutissarsiornermut, Nukissiuteqarnermut, Ilisimatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfikup isumalluutaanik atuiffiusorujussuupput, taamatullu immikkoortortaqarfiiit allat, soorlu Greenland Business A/S, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik kiisalu Atuisunut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik suliassap isumagineqarneranut isumalluutinik annertuunik atuippuit.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik

COVID-19 peqquaalluni AI 2020-mut missingersuutinut tunngaviusut allanngorput. Arlalinnut saniatigut aningaasartuuteqarnissaq pisariaqartussaavoq – aammalu tassani annikinnerusunik atuisoqartussaavoq, soorlu sulinermut atatillugu angalanernut assigisaannullu. Inuussutissarsiortunut ikorsiissutitut aallartitat nunap karsianut annertuumik artorsartitsisussaapput, taamatullu inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut suliat ataatsimut isigaluit annikinnerunissaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq, taamaattumillu 2020-mi akileraarutitigut pissarsiassat AI 2020-mut atatillugu naatsorsuutigisanit ikinnerungaatsiassasut qularnanngilaq.

Tamanna pissutigalugu qaammatini tulliuttuni nunap karsiata akiliisinnaassusiani ineriartornerup malinnaaffigilluarnissaa pisariaqartussaavoq – taasigassarsinissaq pisariaqarsinnaasoq ilimanaateqartorujussuuvoq.

Naalakkersuisoqarfikup isummernissamut tunngavissiamik, pissutsit nunap karsianut kingunerisassaatut ilimanaateqartunut tamarmiusunut tunngasumik qanittunnguakkut Naalakkersuisunut saqqummiussinissani naatsorsuutigaa. Isummernissamut tunngavissiaq akiliisinnaassutsimut upalungaarsimanerup nukittortinneqarnissa, aammalu AI2020-p suliassaqarfinni, tunngavissat allanngornerisa kingunerisaanik maanna aningaasaliissutissat amerlassusilinnik aningaasaliisoqarsinnaajunnaarnerani aningaasanik nusutsisinnaanialrungi nutaanik misissuiffigineqarnissa siunertaralugu suliniutinik aallartitsinissamut inassuteqaatinik arlalinnik imaqassaaq.

Akileraarutinut ikorsiissutissat, akileraarutissanik a-nik aamma suliffeqarnermut akiliutinik akiliinissamut qaammatinik pingasunik kinguartitsiviusussat 27/3-mi SDI-mut nalunaarut nr. 128 aqqutigalugu atuutsinneqalerput. Taanna <http://www aka gl/-imi> takuneqarsinnaavoq.

Aningaasaqarnermut Aatsitassaqarnermullu Naalakkersuisoq inuussutissarsiutinik amerlanerusunik ikinnerusunilluunniit aaqqissuussinermut ilaatitsinissamut piginnaatinneqarpoq. Piginnaatisssut taanna Aningaasaqarnermut Aatsitassaqarnermullu Naalakkersuisup atoreerpaa.

Maannarpiaq akiliinissamut piffissaritaasunik sivitsuineq suliffeqarfinnut, kaaviaartitanit minnerpaamik 40 procentinik annaasaqarfiusunut ukunannga suliaqartunut atuuppoq:

- Akunnittarfait unnuisarfiillu
- Neriniartarfait, sassaallertarfait pinnguaatinillu sammisaqartarfait
- Amerlasuukkaalaraluni pisiniartitsisarfait, pisiniarfait niuertarfifiillu
- Takornariaqarneq angalanernillu aaqqissuussisartut
- Attartortitsilluni imaatigut angallassisartut takornarianillu biiliussisartut
- Silaannakkut angallanneq

Aatsitassaqarnermut Naalakkersuisoqarfik

Aatsitassarsiornermi 2020-mi aasaanerani tulliuttumi Kalaallit Nunaanni ujarlernerit unittuuinnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Ingerlatseqatigiiffiit aatsitassanik ujarlertartut 2020-mi suliaqarnissamut aningaasaliissutissanik pissarsisinnaanavianggillat. 2020-mi ujarlernissamut isussaaffiit tamarmik 0-inngortinneqarnissaat Naalakkersuisunit eqqarsaatigineqarpoq. Aamma ingerlatseqatigiiffiit atuinermik suliaqartut 2020-mi aniguiniarlutik ulluinnarni ingerlatsinermanni artorsangaatsiartussaapput akiliisinnaassusissamillu amigaateqartussaallutik. Ingerlatseqatigiiffiit oqartussaasut suliaqarnerinut akilisarnermut oqilisaanneqarsinnaanersut aammalu qularnaveeqquisiarnermi appaasoqarsinnaanersoq, taamaalillunilu ingerlatseqatigiiffiit atuinermik suliaqartut akiliisinnaanissamut pisariaqartitaminnik pissarsiniarsinnaanersut maannarpiaq Naalakkersuisut misissuiffigaat.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit ilinniartut 18-it inorlugit ukiullit, Danmarkimiittut imaluunniit nunani allaniittut immikkut eqquumaffiginiarneqarput. Efterskolini atuartunit 226-iusunit 135-t 25. marts 2020-mi illoqarfimmut angerlarsimaffimminnut utersimapput. Ilinniartunit nunani allani ilinniartunit 36-iusunit qulingiluat 25. marts 2020-mi suli nunani allaniippunit.

Ilinniartut suli nunani allaniittut, taakkulu angajoqqaavisa suli attaveqaatertik nunamit najukkamiit aallarnissaq pillugu qanittumik attaveqarfista. Ilinniartunut 18-it inorlugit ukiulinnut Danmarkimiittunut tamanut tunngatillugu, Namminersorlutik Oqartussat Galtrup Efterskole suleqatigalugu sapaatit akunnerini pingasuugallartuni Jyllandimi Langbjerggård Lejrskole-mi ajornartoornermi paarsinissamik pilersitsipput.

Nuummi GUX inuussutissarsiornermullu ilinniarfiit matugallarput, kisiannili ilinniartut sapinngisamik annertunerpaamik ungasianiit ilinniartitaaneq atorlugu ilinniakkaminik ingerlatsippu. Inuussutissarsiornermut ilinniartitaanerni ataasiakkaani suliassat kinguartinneqartariaqarput, ilinniartitaanerisa ilaat nalinginnaasumik sannavinni assigisaanilu ingerlanneqartarmata. Taakku sapinngisamik piaartumik aallarteqqinnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Ilinniarfinni misilitsinnisanut tunngatillugu pisariaqartitsisoqalernissaanut Namminersorlutik Oqartussat periarfissanik allanik ujartuippu, taakkunani lu atortut elektroniskiusut atorlugit tunniussiarnerit misilitsittarnerillu ilangunneqassapput.

Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfik ikuuppoq, makkunannga:

- IT-support: Angerlarsimaffimmi sulinissamut atortussanik piareersaanerit, pisiniameq ikuunnerlu.
- Internetikkut attaviit server-illu sukkanerusut anguniarlugit Tele isumaqatigiissuteqarfagalugu
- Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata “Strategisk Corona Stab”-ianut aqutsisoqarfimmi pisortaq ikuuppoq
- Nittartakkat soorlu nun.gl aamma sullissivik.gl ingerlaavartumik nutartertarneri isumagalugit
- Sullissivik.gl-imi toqqaannartumik attaveqaatigigut immersugassat nutaat:
 - Namminersortutut suliffeqarfimmi aningaasarsialinnut aningaasarsianik taarsiigallartarnissaq pillugu qinnuteqaat
 - Namminersortutut suliffeqarfimmi aningaasarsialinnut aningaasarsianik taarsiigallartarnissaq pillugu naammangittaalliornermi immersugassaq
 - Kalaallit Nunaanni aamma Kalaallit Nunaannut angalanissaq pillugu qinnuteqaat kiisalu paasissutissanik toqqorneqartunik tigooqqaaneq
- Aqutsisoqarfiiit suleqatigalugit ingerlaavartumik nutarterinerit
- Sullissivik.gl-imi nittartakkanilu allani ingerlaavartumik nutarterinerit
- Digitalimik Attaveqaatigiinnermut Immikkoortortaqarfimmi sulisut marluk Corona Allafeqarfiani ikuupput

Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik

Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik marsip ulluisa 18-anni internet aqqtigalugu nunani avannarlerni ministerit suleqatigiit ataatsimiinnerannut peqataavoq. Ataatsimiinnermi ilisimatitsissutigineqarpoq, EU-mi Ataatsimiititaliarsuaq sapaammi marsip ulluisa 15-anni EU-mi nappaatinik katsorsaanermut atortut ilaasa avammut anninnissaannut inerteqquteqarnermik atuutsitsilersoq. Avammut annissinissamut inerteqquteqarnermi Kalaallit Nunaata ilaatinneqannginnissaa qulakkeerniarlugu Naalakkersuisoqarfiiup Bruxellesimi Kalaallit Nunaata Aallartitaqarfia attaveqarfigaa, Kalaallit Nunaata inerteqquteqarnermut ilaatinneqannginera upernarseqqullugu qinnuigalugu. Tassalu Kalaallit Nunaat avammut annissinissamik inerteqquteqarnermut ilaatinngitsoorneqarsimannngilaq. Taamaattumik danskit EU-mi aallartitaata aalajangersimasup peqqussutip allanngortinneqarnissaanik, taamaalillunilu Kalaallit Nunaata

ilaatinneqannginnissaanik sulissuteqarnissaata anguniarneqarnissaa pillugu Kalaallit Nunaata Aallartitaqarfia suliakkerneqarpoq. Tamanna naggataatigut iluatsippoq, taamaalillunilu Kalaallit Nunaat Savalimmiullu ilaatinneqanngillat.

Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni timmisartuussinerit matuneqarmata, Danmarkimut silaannakkut nutaamik ikaartaaserneqarnissaq pisariaqartinneqalerpoq. Naalakkersuisoqarfianup marsip ulluisa 17-anni Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit piumaffigineqarluni Islandimi Kalaallit Nunaata aallartitaqarfia attaveqarfingaa, Islandimut isumaqatigiissusiorissaq anguniaqqullugu. Isumaqatigiissut taanna marsip ulluisa 18-anni inissinnejareerpoq. Tamatuma saniatigut Islandimi aallartitaqarfik Islandip Danmarkillu akornanni silaannakkut ikaartaatinik atuinissamik danskit nunanut allanut ministereqarfia kissaateqarsinnaaneranut tunngatillugu attaveqaataavoq.

Aamma Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik nunanit allaniit Danmarkimut angalanissamut ilitsersuutinut, kiisalu nunanit allaniit Danmarkimut aammalu Kalaallit Nunaannut ingerlaqqilluni angalanissamut periarfissat pillugit saaffiginnissutinut akissuteqartarnermut tunngatillugu attaveqaataavoq.

Tamatuttaaq Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik nunanit allaniit innuttatik Kalaallit Nunaanniittut pillugit qinnuteqaatinik suliaqartarpoq.

Ineqarnermut Attaveqaatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik

Naalakkersuisoqarfimmit suliffeqarfiiit attaveqaatigiinnermik suliaqartut qanittumik attaveqarfingai, aammalu ullormoortumik suliffeqarfiiit isumalluuutaat atorneqarsinnaasut, assigiinngitsunik tunngaveqartut pillugit ilisimatinneqartarpoq.

Naalakkersuisut oqarasuaatitigut saaffiginnittarfinni sulisuminik sulititsivoq, taamaalilluni innuttaasut attaveqaatit pillugit apeqqutat akineqarsinnaasarlutik. Aamma akissutissat amerlanersaat nun.gl-imti atuarneqarsinnaapput.

Naalakkersuisoqarfik Air Greenlandip upalungaarsimanissaanut isumaqatigiissummut immersueqataasimavoq, kiffartuussinermut isumaqatigiissutit atorneqarnissaasa aammalu suliniuit immikkut ittut, peqqinnissaqarfianup Kalaallit Nunaanni, Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaanniit immikkut ittumik assartuussinissaanut qulakkeeriffiusussat akornanni ataqtatigiissitsinissaq immikkut ittumik eqqumaffigineqarluni.

Tassunga ilassutitut kiffartuussinermut isumaqatigiissutit tunngavigalugit sullisisunut, assartuussinermik suliaqartunut isumaqatigiissutigineqarpoq, Corona pillugu Allattoqarfimmi innersuussisarnermut suleqatigiissitamit tulleriaakkat tunngavigalugit nassiussanik, allakkanik sulisunillu pisariaqartinneqartunik angallassinerit ingerlatiinnarnissaannut ikiutissasut.

Ingerlatseqatigiiffik imminut pigisoq, Mittarfeqarfiiit, niuernermik tunngaveqarluni angallassinerup unitsinnejernerani suliat ikilinerinit soorunami eqqorneqangaatsiarpoq, ingelatseqatigiiffianup isertitaani mittarfinnik atuisut akiliutaat tunngavigineqarmata.

Taamaalilluni Mittarfeqarfiiit akiliisinnaassusiat artorsinneqarpoq. Tamanna tunngavigalugu ingerlatseqatigiiffiup periarfissatut ilusiliat pingasut suliari, atuinerup annikillinera nunap karsiani sippuisinnaatitaanermut qanoq isumaqassanersoq takussutissiorniarlugu, taannalu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiiup sulianik ingerlatitseqqinnissaanut ilangunneqarpoq.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisoqarfik Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik oqaloqatigilluareerlugu, iluarsagassanut sanaartugassanullu aningaasaateqarfiiup aqunneqarnera aqqutigalugu aningaasanik ikorsiissutissat pillugit sulianut ikuuppoq.

COVID-19 peqqutigalugu aningaasaqarnermut sunniutissat, aammalu illuliortiternermi sanaatornermilu ikorsiissutinik pisariaqartitsisinerit annikillisinniarlugit Naalakkersuisoqarfiiup iluarsaassinernut allattoqarfik qinnuigaa, Nuummi inissianik iluarsaassinerit nukingiuteqquullugit. Tamatuma kingunerisaanik suliassaqartitsineq, minnerunngitsumillu suliffeqarfiiit mikisut ingerlanneqarneri qulakkeerneqassapput.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Aalisarneq:

Sinerissami Nuummilu nunami tunisassiorfinnut tunisinissamut periarfissat eqqarsaatigalugit aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut qanittumik attaveqarfingineqarput.

Naalakkersuisoqarfimmiit tunisassiotut tamarmik attaveqarfingineqarput, taakkungannaanngiillu nunami tunisassiorfinnik matoqqasoqanngitsoq nalunaarutigineqarpoq. Tassalu aalisartut pisaminnik pisarnertut tunisisinnaapput. Nuuk taakkununnga ilaangnilaq, illoqarfinnit allanit nunaqarfiunniillu aalisartut Nuummut tulaassisinnaanngimmata. Nuummi nunami tunisassiorfik aalisartunut pisarnertut ammatinnejqarpoq. Tunisassiotut nalunaaruteqarput, siunissami corona pillugu suliniutit ingerlaannassappata pisinnaasat annikillisinnaasut, sulisut meeqqaminnut, atuarfinniit angerlarsimatinnejqartunut paarsititsinissamik pisariaqartitsilersinnaammata.

Aalisarsinnaanermut akuersissutinut tunngatillugu qinnuteqaatit akuersissutillu suliarineqartarneri pisarnertut allannguuteqaristik ingerlaannassapput.

Naalakkersuisoqarfimmi sulisut taakku angerlarsimaffimminniit suliaraat.

Immikkoortortaqarfimmut oqarasuaatit mobilimut ingerlaqqittussanngortinnejqarput, taamaattumillu aalisartut ikiortissarsiorlutik saaffiginninnisaamut periarfissaqarput. Akuersissutinut qinnuteqaatit, sinerissami kommunit aqqutigalugit suliarineqartartut pisarnertut suliarineqartarput.

Angallatit ilaanni, nunat allat imartaanni aalisartuni inuttat ilaat nunat ilaannut apuussinnaanngippata, piffissami sivikitsumi inutanut nalunaarummik saneqqutsisinnaanermut immikkut ittumik akuerineqarsinnaapput. Maannamut qinnuteqaat ataasiinnaq tiguneqarpoq.

GFLK:

Aamma Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfíup (GFLK) suliniutit suliassallu tamaasa suliffissuit aqqutigalugit ingerlatiinnassavai, taakkununngalu Port State Control, avammut annissinissamik, aammalu angallatinit nalunaarutit pisisartuniillu nalunaarusiat tamarmik suliarineqarnissaannik, kiisalu pisat tamatigut pisarnertut nalunaarutigineqartarnissaannik qulakkeerisussaq ilaavoq.

VFMG:

Naalakkersuisoqarfímmiit Uumasunut Nakorsaqarfík Inuussutissalerinermullu Oqartussaqarfík (VFMG) Danmarkimi Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfík suleqatigalugu nunanit allaniit angallatit, Nuummi Sisimiuniluunniit usingiarnissamik kissaateqartut killeqarfínni misisorneqartarnerinik ingerlatsiinnarnissamut periarfíssat misissuiffigai.

Piniarneq aallaaniarnerlu:

Aallaaniarnisasmut uppernarsaatit suliarineqartarnerinut tunngatillugu suliassat suli kommuninit ataasiakkaanit suliarineqartartussaapput, qinnuteqartarnerlu aamma www.sullissivik.gl aqqutigalugu pisartussaalluni. Inuussutissarsiutigalugu aallaaniarnissamut uppernarsatinut immikkut ittumik akuerineqarnissamut qinnuteqaatit maannatut kommuninit saaffiginninnikkut, tassanngaanniillu Naalakkersuisoqarfímmut jagtbeviser@nanoq.gl aqqutigalugu ingerlatitseqqittarmikkut pisartussaavoq.

Piniakkanut killilersukkanut akuersissutit suliarineqartarnerinut tunngatillugu kommunit tamarmik akuersissunik immersugassanik pissarsisimapput, taakkulu pisarneq malillugu kommunit allaffiinit suliarineqartartussaapput.

Nappaatit Tuniluuttut pillugit Ataatsimiititaliarsuup nalunaarutaa:

12. marts 2020

Kalaallit Nunaaniit aamma Kalaallit Nunaannut timmisartorluni angalanerit pisariaqarluinnanngitsut tamarmik sakkortuumik inassutigineqanngikkallarput.

Kalaallit Nunaata iluani timmisartorluni angalanerit pisariaqarluinnanngitsut tamarmik sakkortuumik inassutigineqanngikkallarput.

Inuit 100-t sinnerlugit katersunnerit tamarmik pinissaat sakkortuumik inassutigineqanngikkallarpoq. Tamatura saniatigut illuni tamanit orninneqarsinnaasuni katersuuttut qatserisartuni oqartussaasunit inuit amerlassusissaattut akuerisaasut affaanit amerlanerussanngitsut sakkortuumik inassutigineqarpoq.

Illoqarfínni bussini aamma bussini annerusuni allani ilaasut issivissarititaasut amerlassusaannut killilerneqassasut sakkortuumik inassutigineqarpoq.

Corona pillugu immikkut ittumik sulisitaniit pilersaarusiortussaniit nalunaarut:

16. marts

Nuna tamakkerlugu atuuttussaq: Innuttaasut Danmarkimiit imaluunniit nunanit allaniit Kalaallit Nunaannut utertut ulluni 14-ini angerlarsimanissamut kajumissaarneqarput.

18. marts

Marsip ulluisa 18-anni nal. 16 aallarnerfigalugu upalungaarsimanermut nalunaarut nappaait tuniluuttut pillugit ataatsimiititalisarsuarmiit, Nuummuinnaq atuuttussaq una saqqummiunneqarpoq:

- Aaqqissuussinerit inuit qulit sinnerlugit akuuffigisaat Nuummi inerteqqutaalerput. Tamanna illut iluini silamilu aaqqissuussinernut tamanut atuuppoq. Inerteqquteqarneq ulloq taanna aallarnerfigalugu atuutilerpoq, aammalu sapaatit akunnerini pingasuni atuukkallassalluni.
- Muummi Nuuk Center, diskotekit, imerniartarfiiit atimersortarfiiillu, taakkununngalu timigissartarfiiit ilanngullugit matuneqarput.
- Nuummi neriniartarfiiit kaffisorniartarfiiillu isersimasoqaqqusaanngillat. Illuniit annissassanik tuniniaaneq suli inerteqqutaanngilaq.
- Nuummiit angallannerit tamarmik inerteqqutaalerput, aamma nammineerluni angallatit atorlugit.
- Nuummi ilinniarfiit aammalu ulluunerani paaqqinnittarfiiit namminersortut, taamatullu pisortat pigisaat tamarmik matuneqarput. Ajornartoornermi paaqqinnittarnernik aallartitsisoqassaaq.
- Pisiniarfiiit inuussutissanik nioqquteqartut ammaannassapput. Kisianni piniat imminnut 2 meterimik ungasissuseqassapput.

20. marts

Marsip ulluisa 20-anni nal. 24.00-imiit nuna tamakkerlugu atuutilersussatut nalunaarutigineqarpoq:

Tallimanngornermi marsip ulluisa 20-anni nal. 24.00 timmisartumik umiarsuarmillu angallassinerit tamarmik unippit, tamannalu sapaatit akunnerini marlunni atuutissaaq. Nammineerluni angallatit atorlugit illoqarfiiit nunaqarfiiillu akornanni angalanerit pinaveersaarnissaat sakkortuumik inassutigineqarpoq. Napparsimasunik il.il. angallassinerit pisariaqartut naammassineqartassapput.

Naalakkersuisuni politikkikku aalajangiinerit

Atuarfiit aamma ulluunerani paaqqinnittarfiiit tamarmik ataasinngornermi marsip ulluisa 23-anni matuneqarput, sapaatit akunnerini marlunni matoqqassallutik. Meeqqat angajoqqaavi inuiaqtigiinni pingaarutilinnik suliaqartillugit ajornartoornermi paarineqartassapput.

Corona pillugu Siulittaasup aalajangiinerisa takussutissiarineqarnerat:

17. marts 2020: Tunillaassortumik nappaalasoqalernerani atuarfiit paaqqinnittarfiiillu atugaat pillit nalunaarut
18. marts 2020: Inuussutissarsiorfimmut ikorsiissutitut katersat
18. marts 2020: Coronaviruseqarneranut atatillugu akileraarutinut akitsuutinullu immikkut ittumik iliuuseqarnissamut piginnaatitsissummik ilassuteissatut aningaasaliisutinut qinnuteqaat
20. marts 2020: Inuussutissarsiorfinnut ikorsiissutinik tunniussinissamut najoqqutassat akuerineri
23. marts 2020: Coronavirus-imut atatillugu peqqinnissaqarfermi immikkut ittumik iliuuseqarnissamut ilassutissatut aningaasaliinissamut qinnuteqaat

24. marts 2020: Akileraarutit A-nut suliffeqarnermullu akitsuummik akiliinissamut piffissap sivittorneqarnera

26. Marts 2020: Nappaatit tunillaasortut akiorniarlugit iliuutsit pillugit inatsiartut peqqussutaata allangortinneqarnissaa pillugu siunnersuut

28. Marts 2020: Imigassamik aalakoornartortalimmik nioqquteqarneq imigassartitsinermullu ineteqquteqarallarnermut nalunaarut

Aningaasatigut kingunerisinnaasai

COVID-19-ip tuniluunnissaanik pinaveersaartitsinerup aningaasaqarnermut tamarmiusumut kingunerisassai suli naatsorsorneqarsinnaanngillat.

Attaveqaqatigiinneq

Isummernissamut tunngavissiaq Naalakkersuisunit tusaatissatut tiguneqassappat, isummernissamut tunngavissiaq Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaannut kiisalu Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiitsitaliaannut nassiunneqassaaq.

Tusarniaaneq

Isummernissamut tunngavissiaq Naalakkersuisoqarfinnit tamanit ilanngussivigineqarluni suliarineqarpoq.

Kim Kielsen

/

Hans-Peder Barlach-Christensen

Ilanngussaq 1: Corona virus Ajornartoormi aaqqisuussaaneq

Ilanngussaq 2: Suleqatigiissitap aamma Allattoqarfiusp ilaasortai.

Corona virus

Ajornartoornermi aaqqisuussaaneq

Naalakkersuisut

Upalungaarsimanermut
Ataatsimiititaliarsuaq

Corona pillugu Suleqatigiissitaq
(immikkoortumut akisussaasoq)

Nappaait Tuniluuttut pillugit
Ataatsimiititaliarsuaq
(nappaatinik tuniluuttoqarnerani
pinngitsaaliiissunnik iliutsit)

Kalaallit Nunaanni
Upalungaarsimanermi
Suleqatigiissitaq

Ataatsimoorussamik Corona
pillugu Allattoqarfik
(oqartussaasut suliffeqarfiliu
akimorlugit ataaqtigiissaarineq)

Bilag 2: Corona Virus Kriseorganisation

Strategisk Corona Stab

Myndighed	Navn
Grønlands Politi	Svend Foldager
Grønlands Politi	Bjørn T. Bay
Landslægeembedet	Henrik L. Hansen
Landslægeembedet	Paneeraq Noahsen
Formandens Departement	Hans-Peder Barlach-Christensen
Departementet for Sundhed	Tine Pars
Departementet for Boliger og Infrastruktur	Ruth Lindhardt
Departementet for Finanser	Nikolai Sten Christensen
Kommunerne	Lars Møller-Sørensen

Stedfortrædere	Navn
Formandens Depepartement	Simigaq Broberg
Departementet for Sociale Anliggender og justitsområdet	Julie Præst Wilche
Departementet for Boliger og Infrastruktur	Embla Kristjánsdóttir

Corona Sekretariat

Grønlands Politi	Rune Nielsen
Kriminalforsorgen	Tina Dam
Arktisk Kommando	Nikolaj Nothlev
Kommunerne	Gerth Jakobsen
Departementet for Sundhed	Aka Olesen
Departementet for Sundhed	Rógví Finnsson Johansen
Styrelsen for sundhed	Lise Dalsgaard
Styrelsen for sundhed	Maria Cæcilie adamsen
Styrelsen for forebyggelse og sociale forhold	Anarjarq Poulsen
Styrelsen for forebyggelse og sociale forhold	Helene Berthelsen
Departement for Finanser	Martin Christiansen
Sikkerhedschef/Mittarfedqarfiit	Jens Nielsen
Departementet for Boliger og Infrastruktur	Jonas Smed Sørensen
Departementet for Boliger og Infrastruktur	Kenneth Lund Bøjler
Formandens Departement	Kunuk Holm
Air Greenland	Arkaluk Kleeman
Air Greenland	Niels Chemnitz Frederiksen
Disko Line	Noelle Simoud

Uunga: Inatsisartuts Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiitaliaat
Att.: Sakarias Amundsen

Hannngussaq
Bilag

K

Naalakkersuisut Naalakkersuisut ataatsimiinneranni nr. 200 ulloq 14. april 2020
immikkoortoq 3.a-mi suliaq ataani allassimasoq aalajangiuppaat:

16-04-2020

Pineqartoq.: **Coronap ajornartorsiortitsinerata Kalaallit Nunaata
aninggaasaqarneranut sunniutai pillugit Aningaasaqarnermut
Siunnersuisooqatigiit naliliutigigallagaat
(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)**

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Naalakkersuisut aalajangerput:

- Tusaatissatut tiguneqarpoq / Taget til efterretning.

Taamaalilluni Naalakkersuisut inassutaat ilisimatitsissutitut Inatsisartut
Aninggaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiitaliaannut nassiunneqarpoq.

Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiap assilinera ilanngunneqarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsoq

Aningaasaqarnermut aatsitassanullu Naalakkersuisoq

07-04-2020

Suliat normua: 2020 - 5509

Ullormut oqaluuserisassani imm.: _____

Naalakkersuisunut ilisimatitsissut

Coronap ajornartorsiortitsinerata Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut sunniutai pillugit Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit naliliutigigallagaat

Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit siulittaasoqarfiata ilisimatitsissutit allakkiaq Coronap ajornartorsiortitsinerata Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut sunniutai pillugit siunnersuisooqatigiit naliliutigigallagaat suliaraa.

Naliliutaagallartoq pineqarpoq. Naliliineq periarfissatut ilusiliat marluk, maannakkuugallartoq annertuumik nalornissuteqarfiusunik imaqarpoq. Periarfissatut ilusiliat tamarmik coronap ajornartorsiortitsinerata sivisussusaa annertussusaalu apeqqutaatillugit, inuiaqatigiit 2020-mi aningaasatigut ingerlatsinerannik (BNP-mik) annertuumik kinguariassasut erseqqisumik takutippaat.

Periarfissatut ilusiliani marlunni isumalluarnerpaaq (sivikitsumik matoqqatitsineq) 2020-mi 3 procentit missaannik BNP-p appariarnissaanik ilimagisaqarfiuvoq, isumalluannginnerpaamilu (matoqqatitsineq 2020-p naanerata tungaanut annikilliartortinneqartoq) 2020-mi 7 procentit sinnerlugit BNP-p appariarnissaanik ilimagisaqarpoq.

Taannalu maannamut ikorsiissutit suliffeqarnermut inuussutissarsiortunullu sammititat politikkut akuerineqartut pisariaqartullu pigaluarneranni aamma suliffissaqartitsinikut appariarnermik nassataqassaaq, pisortallu aningaasaqarnerannik tatisilluni.

Ilisimatitsissut una Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiamut, COVID-19-ip tunillaassuunnerata nassatarisai pillugit Nunatta Karsiata pisariaqartunik aningaasanik uningasuuuteqarnissaa qulakteerniarlugu (tassani kommunit ingerlatseqatigiiffiillu Namminersorlutik Oqartussanik pigineqartut aningaasaqarnerisa ineriantornerinik qimerluukkat ilanngullugit) pingaarnertut imaqartumik Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup suliaanut ilassutaavoq.

Pissutsit massakkut attuuttut missingersuutit pillugit inatsisit isigalugu taarsigassarsilluni aningaasalersuinissamut pissutissaqalersitsinerat, aammali coronap ajornartorsiortitsinerata qaangiunnerani ungasissumut sammisumik aningaasalersuinermik ajornartorsiuut aaqqiivigineqarnissaannik pisariaqartitsinermik sakkortusaasut, Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit ilanngullugu tikkuarpaat.

Ilisimatitsissutip uuma assilinera Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu
Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutitut nassiuunneqarpoq.

Vittus Qujaukitsoq

/

Naalakkersuisoqarfíup pisortaa Nikolai S. Christensen

Ilanngussaq:

Policy Brief 2020:1. Coronap ajornartorsiortitsinerata Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut sunniutaa

Aningaasaqarnermut

Siunnersuisooqatigiit

Policy Brief 2020:1

Coronap ajornartorsior-titsinerata sunniutai

Coronap ajornartorsiortsinera aningaasaqarnikkut annertuumik kinguneqassaaq. Tunillaassuunnernik aarlerinaat annikillisinniarlugu mattussinikkut killilersuutit aningaasaqarnermik ingerlatsinermik kigaallatsitsipput. Killilersuinerni sunniutit inuussutissarsiutinut inoqatinik qanillifflusunut, assartuinernut il.il. annertupput. Tassa sullissinermik inuussutissarsiortut (cafiit, neriniartarfii, unnuisarfii, nujalerisut, misigisassarsorfii ilarpassuul ilanngullugit) assartuinermillu inuussutissarsiortut, Inuussutissarsiutilli allat amerlasuut aamma eqqorneqarput.

Peqqissutsumut toqqaannartumik kinguneqaatit mattussinernik suliniutit aallartitat atorlugit killilimmik atuutsinneqarsinnaapput. Tunillaassuunnerup siaruaanneratigut qajannassuseq annertuvvoq, tamannalu peqqinnissaqarfimmut annertoorujussuarmik tatisssaaq. Tunillaassuunnerup siammatsaalineqarneratali innuttaasut ataatsimoortumik akiuussutissaqalernerannik taaneqartartup pilersinneqarsinnaannginnera nassataraa. Taamaammat tunillaassuutileqqinnerup pisinnaaneranut aarlerinartoqarpoq. Nunani allani pissutsit aqunneqalersinnagit Kalaallit Nunaannukarsinnaanermik killilersuinerit atorunnaarsikkiartornissaat ajornakusoorpoq. Tamanna aningaasaqarnikkut annertuumik sunniuteqarsinnaavoq.

Coronap ajornartorsiorttsinerata nassatarisaanik pissutsit immikkut ittut atuunnerisa nalaanni ikorsiissutit akuersissutigineqartut pisariaqarput. Inoqutigiinnut suliffeqarfinnullu aningaasaqarnikkut kinguneqaatit ingalassimatinniarneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Taamaaliornermi sakkortuumik kinguariarnissamut aarlerinaat annikillisinneqarlunilu tunisassiornermi naammassisinnaasat attatiinnarneqassapput, taamaallunilu suliat sukanerusumik nalinginnaasunngortinnejarsinnaanerannut periarfissanik patajaallisaasuullutik.

Kalaallit Nunaata aningaasaqarnerata immikkuullarissuunera pissutaalluni nunanut allanut amerlanernut sanilliulluni allaanerusumik eqqorneqarpoq. Aalisarneq avammut tunisaqarnersaasoq, tassanilu nunarsuarmi aningaasaqarnikkut ajornartorsiorterup nassatarisaanik akit apparnerat aarlerinaatini annertunersaavoq. Inuussutissarsiutinut allanut sunniuteqataasumik kinguneqaatit nunanit allanit annikinnerupput, pisortallu isertitaat ataatsimoortumik tapiissutit peqqutaallutik nunanit allanit aamma aningaasaqarnermik malussajannginnerupput. Coronalli ajornartorsiutaanerani takornariaqarnermik inuussutissarsiortut annertuumik eqqorneqarsinnaapput. Tamannalu aatsitassanik misissuinernik kinguartitsinernik taamaatitsiinnarnermillu ilallugu

inuussutissarsiutit assigiinngiaartuunissaannik periusissiamut annertuumik sunniuteqassaaq.

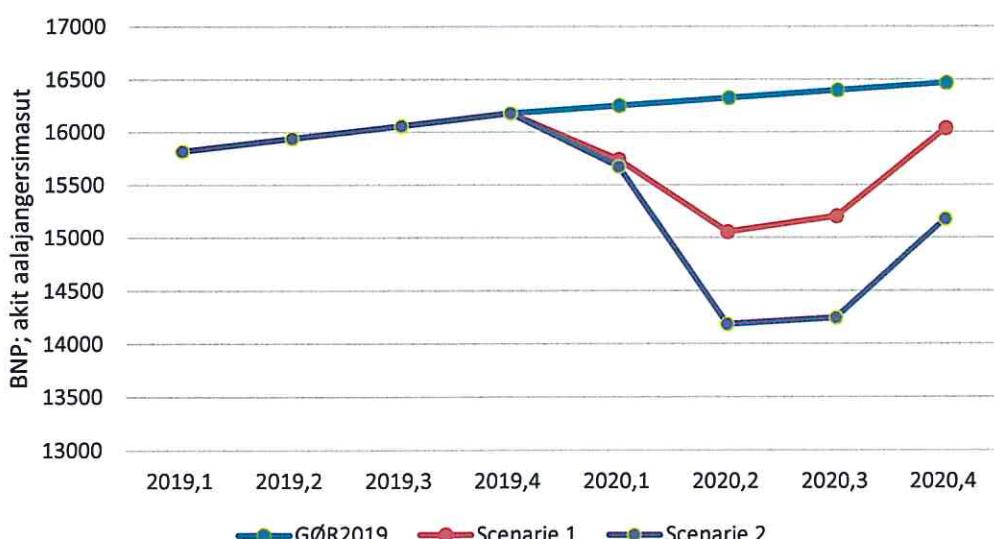
Maannakuugallartoq nutaamik aningaasarsiornerup ineriartorumaarneranut eqqoriaammik siliaqassalluni nalorninartut amerlavallaarput. Tulliuttuni coronap ajornartorsiortitsinerata ataatsimut aningaasaqarnikkut ingerlatsinermut sunniutaanut periarfissatut ilusiliat marluk suliarineqarput. Periarfissatut ilusiliat iliuuserineqartut sivisussusaatigut tunillaassuunnerullu annikillisarneranut iliuutsit annertussusaasigut ilimagisaqarnikkut assigiinngissuteqarput, takuuk policy briefimut ilanggussaaq.

Matusinerup toqqaannartumik sunniutai aallaavigalugit naatsorsuutit taamaallaat suliarineqarput, sunniutillu tulliit sunniutaat (isertitatigut sunniutit, ilmagisat, nunat allat, aalisakkat akii il.il.) ilanngunneqanngillat. 2020-mut sunniutit kisimik nalilorseqarput, ukiunili aggersuni aamma sunniuteqateqassaaq.

Periarfissatut ilusiliami siullermi sivikitsumik matusineq aallaavagineqarpoq, tassanilu killilersuutinik iliuutsit poorskereernissaanut attanneqassapput. Taakku ukiup qiteqqunnissaata tungaanut atorunnarsikkiartorneqassapput, ukiullu naajartornerani pissutsit nalinginnaasunngoriartoqqissapput. Ineriartorneq taamaattoq nunani allani pivoq, aamma Danmarkimi.

Periarfissatut ilusiliap aappaani matusineq sivisuneruvoq. Killilersuinerit 2020-p qiteqqunnerata tungaanut attanneqarput, kingornalu ukiup affaani kingullermi annikilliartinneqarlutik. Pissutsinut nalinginnaasunut nappaatip siaruaanneranik killilersuinertaqanngitsunut 2021-mi utersaartoqarpoq.

Titartagaq: Suliat ineriartornerat – ajornartorsiorterup ingerlaneri marluk Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit aningaasaqarnerup ineriartornissaanut eqqoriaataannut sanilliunnerat

Nassuaat: Periarfissatut ilusiliami 1-im i qaammatit pingasukkaat aappaanni sullissinermik inuussutissarsiortuni, ilaatigut unnuisarfinni, neriniartarfinni, assartuinermi niuerermillu ingerlatsisut ilaanni, suliat 10 – 75 procent akornanni

appiarnerat, ukiullu naanerata tungaanut pissutsinut nalinginnaasunut utersarnerat tunngavigineqarpoq. Periarfissatut ilusiliami 2-mi qaammatit pingasukkaat aappaanni kinguarneq, qaammatit pingasukkaat pingajuanni ingerlaannartinneqarpoq, aatsallu 2020-mi qaammatit pingasukkaat naggataanni 2021-lu ilanggullugu suliat nalinginnaasunngornerat tunngavigineqarpoq.

Najoqputaq: Nammieq naatsorsukkut

Periarfissatut ilusiliami 1-imi aningasaqarnikkut ingerlatat qaammatit pingasukkaat aappaanni sivikitsumik 10 procent angullugu kinguariassapput, ukiullu affaani kingullermi nalinginnaasunngoriartussallutik. Sullissinermik inuussutissarsiortut (unnuisarfiit, takornariaqarneq il.il.) annertuumik sunnerneqarput, akerlianilli pisortat ingerlatsivianni aalisarnermilu ingerlatat allannguuteqaratik. Ukioq tamaat ataatsimut isigalugu BNP -3,0 procentimik kinguariassaaq. Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit ukiaimi eqqoriaaneranni 2020-mi 3,8 procentimik siuariarnissaq missingiunneqarpoq. 2021-mi pissutsit pitsaanngitsumik sunniummik nalaataqartoqassaaq, ikorsiissutilli aningaasaqarnermut sunniineq annikillisimaartissavaat. Suliniutit aningaasanik uninngasututnik pitsannguisut pingaaruteqarput, suliniutillu aningaasartuutnik matussutissiisut inuussutissarsiutinut ingammik sullissinermik inuussutissarsiortunut eqqugaasunut pisariaqartuupput.

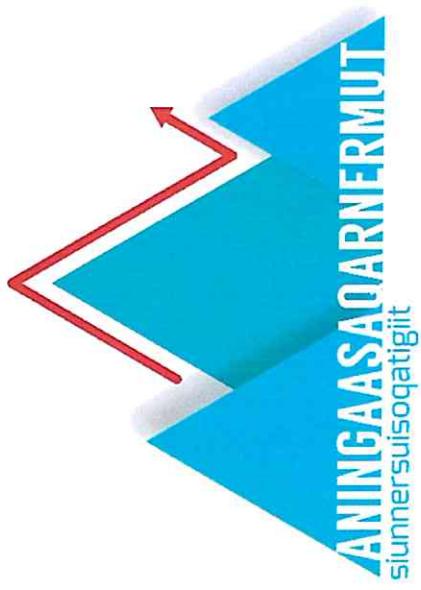
Periarfissatut ilusiliami 2-mi aningaasaqarnikkut ingerlatani kinguarneq annertusissaq (2020-p qiteqqunnerani 13-14 procent) sivilsunerussallunilu. Sullissinermik inuussutissarsiortut (unnuisarfiit, takornariaqarnermi ingerlatsisut, sullissinermik inuussutissarsiortut) sakkortuumik eqqugaapput, sanaartornermillu inuussutissarsiortut aamma eqqorneqarnissaat ilimagineqarpoq. Pisortat ingerlatsiviini aalisarnermilu ingerlatat taamaaginnassangatinneqarput. Periarfissatut ilusiliami uani ukioq tamaat ataatsimut isigalugu BNP 7,4 procentimik appariassangatinneqarpoq. Pissutsit 2021-mi nalinginnaasunngooqqissapput, taamaattoq pissutsit pitsaanngitsumik 2021-mi kinguneqassapput. Inuussutissarsiortut eqqugaasut aningaasartuutaannut matussutissiisunik suliniuteqarnissaq pingaaruteqarpoq, taamatullu piffissami ikaarsaarfiusumi takornariaqarnermut sammititanik inuussutissarsiutitigut tapersisinnaaneq aamma.

Suliat appiarnerat suliffeqartut ikilinerannik nassataqassaaq, ikorsiissutilli pissutigalugit tamanna tamakkiisumi sunniissanngilaq. Maannakuugallartoq suliffissaqartitsinikkut sunniutissat naatsorsorneqarsinnaanngikkallarput. Pisortat ingerlataasa appiarnerisa ikorsiissutinullu aningaasartuutit annertusiartornerisa il.il. malitsigisaanik annertuumik sunnerneqassapput. Taamattaarlu Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiini annertuumik aarlerinaateqassaaq. Nunatta Karsiata suliniutit nanginneqarnissaannut aningaasarsiornermullu ikorfartuinissaanut naammattunik aningaasanik uninngasuuteqarnissa pingaaruteqarluinnarpoq. Pissutsit massakkutut inisisimanerat missingersuutinut inatsit eqqarsaatigalugu nalinginnaanngilluinnartuuvoq, tamannalu taarsigassarsinikkut aningaasalersuinissamut pissutissaqalersitsivoq. Peqatigisaanilli coronap ajornartorsiortitsinerata qaangiunnerani siunissami ungasinnerusumi aningaasalersugassanik ajornartorsiutit aaqqinnejqarnissaannik pisariaqartitsinerup annertusinera aamma erseqqippoq.

** * * *

Policy briefs Aningaasaqarnermullu Siunnersuisooqatigiit atortussiaat allat nittartakkakut quppernermi uani nassaarineqarsinnaapput:

[http://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Departementer/Finans-Skatter/Oekonomisk-
raad](http://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Departementer/Finans-Skatter/Oekonomisk-raad)

Coronap ajornartorsioritsinerata Kalaallit Nunaanni aningaaqasqarnermut sunniutai

Policy brief 2010-1-imut ilangussaq

April 2020

Tunillaassuunniisamut aarlerinaat

- Geografi/nunasisimamerit ilusai
 - Tunillaassuunnerup siaruaannerani qajannassuseq annertooq, pegginnissaqarfimmumt annertuumik unammilligassiisoq
 - Tunillaassuunnerup aarlerinaataanik annikillitsisisinmaanermut periarfissiisoq
- Nappaatip siaruaanneranik unitsitsineq maanna iluatsittutut isikkoqarpooq
- : ataatsimoortukkuutaat nappaammut akiuussutissaqalersinnejangilliat
 - Nunanit allanit angallassinerup killiersorneqarnerata sakkukillisimeqarnerani aarlerinaatit annertuuut
 - Killersuutit nikerameranni aarlerinaat
- Assartuinierit/timmisarttuussinerit nalinginnaasuningortinneqarnerani nunani allani ineriertornerit annertuumik apeqqutaapput

Aningaaqarnermut kingunerisat

- Mattunnerup sunniutai
 - Inuit attaveqarnermik, assartuinermik ingerlatanik matusineq/killilersuineq
 - Piumpasaqartarneq neqeroortarnerlu aallunneqarsinnaanngillat
 - Killilersuineq atuuakkallartuuvooq – tunisassiorsinnaassutsip attannissaa inoquigjillu ikorfartornissaat pingaaruteqarpooq (=ikorsiissutit)

Sunniutit kingunerisai/immikkoortup tulliani sunniutit kingunerisai

- Nunami namminermi:
 - Suliffissaaleqisut amerliartortut – isertitat appariartortut nalorminerullu annertusinera – atuineq appariartoq
 - Aningaaasaliinerit appariartortut
 - Suliffeqarfiit matoorarnerat
- Nunarsuarmi aningaaasaqarnikkut ajornartorsiorneq – pingaarnertut ukununnga sunniuteqassaaq
 - Raajat/aalisakkat akiinut
 - Takornariaqarnermut
 - Ajornartorsiorneq sivisunerusumik atuutissappat aatsitassarsiornermut sunniuteqarsinnaavooq

Aningaaasaqarnerup ineriertoriaasiaa
tunisassioriaatsip aaqqisuussaamer
pissutigalugu Kalaallit Nunaanni
sakkortuumik sunniussimannngilaq;
Atuineq aningaaasaqaliissutillu annertuumik
eqqussukkaneersuuupput avammulu
tunisat aalajangersimasuullutik

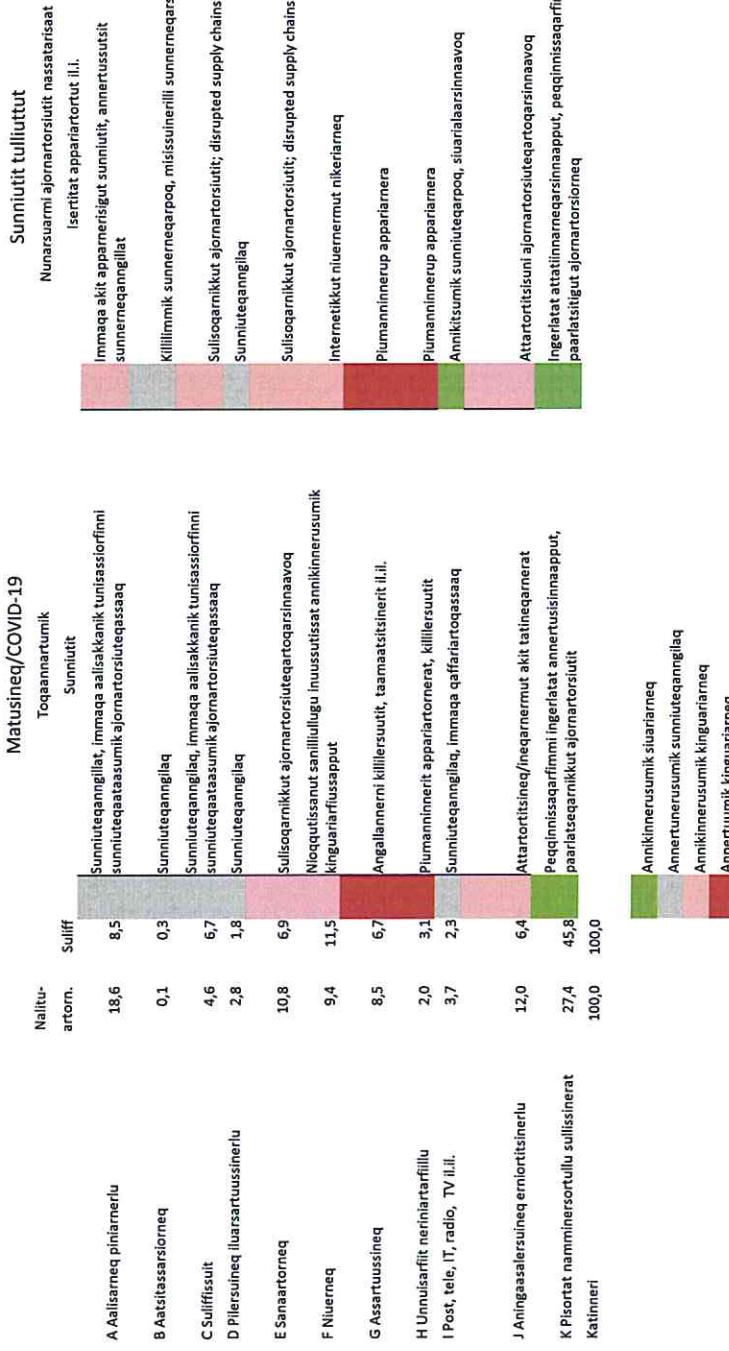
Allavik

- Aningaaasaqarnikkut inissismaneq:
 - Ingerlatat suliffissaqartitsinerlu qaffasipput /suliffissaaleqineq annikippoq
 - Pisortat missingersuutaat qimmaaqatigilipput (akiitsut annertunngillat)
- Patajaassuseq aarlerinaatillu – nunanut allanut naleqqullugit
 - Nunarsuarri aningaaasaqarnermik ataneq tqquaannartoq annikippoq – taamaattoq aalisakkat akiinut tunngatillugu isiginninniarneq
 - Aningaaaserivijit aalaakkaasumik ingerlatsipput (ningaaasarsiornerup ingerlauunerani taarsigassarsiat annertuserujussuanngillat)
 - Pisortat isertitaat aningaaasarsiornerup inissismamaneranik apeqquaatitsivilaaanngillat (ataatsimoortumik tapiissutit)
 - Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqattigifflisigut aarlerinaatit annertupput
 - Nunanit allanit nappaatip tunillaassinaanerata aarlerinarnera pissutigalugu nunanut allanut timmisartuussinerup sivisuumik killiersorsimnaaneranut aarlerinaat
- Immikkoortut aqqissugaanerat/pisortat ingerlatsiviat annertooq/gingerlatsiviat annertooq/geografi/nunarsuarmi aningaaasarsiornermik ataneq
 - V-tut ilusilimmik ingerlasinnaanermut perarfissaq annertunerusoq – sukkasuumik appariartorneq illuatungaagullu sukkasuumik gaffakkartorneq (perarfissatut ilusiliqaq 1 ataanii takuuk)
 - Tamannali takornariaaqarnermut aatsitassarsiornermullu attuutingililaq – assigiiungisitaartumik inuussutissarsiornekut aqqissuussinermik periusissiap isumannaarniarerata kinguaattoornissaa annertuumik aarlerinaateqarpoq

Ikiorsiissutit

- Akleraarutinik/akitsuutinik akiligassat kinguartinnerat
- Taarsigassarsinernut/qularnaveeqqusiiernut aaqqissuussat
- Piaartumik ikorsiissut inuussutissarsior tunullu ataatsimut ikorsiissut
- Kaaviiartitanik annaasanik, aningaaasartuutinut aaajiangersimasunut matussutissisoq, akissarsianillu matussusineq
- Ajornartorsiornerup aningaaasaqarnikkut kingunerluutaanik annikilisaasut
- Siunissami qaninnermi ingerlatanut toqqaannartumik sunniuteqannngilaq
 - Suliffissaaleqinerup sunniutaanik annikilineq
 - Suliffeqarfiit matoorarnerannik annikililineq
- Nunatta Karsiata tatineqarnera annertusitsivoq
 - Siunissami qaninnermi – akiliisnnaassuseqarneq ilungersornartoq
 - Pingaaarnersuermik annertumik pisariqalersitsivoq; Ungasimnerusumut aningaaasalersuineq ilungersunartoq ajornartorsiornermit sakkortusarneqarpit
- Ikiorsiissutit atorunnaarsikkiaartornissaannut pilersaarsiorniissamik pisariaqartitsivoq

Immersugaq – suliassaqqarfitt sorliit sunnerneqnarnerpaajuppat?

Immikkut oqaatigisassat

- **Alisarneq:** Anertussutsinut tunngatillugu aalisariutini aalisakkerivinnilu nappaatip siaruuaannertatigut sivikitsumik inuttaqarnikkut sulisoqarnikkullu ajornartorsiuoteqartoqarsinnaavoq. Maanna taamaattoqarumaarnissaant ilimanaat appasippoq. Alisarnermi qallorneqartut appiaateqassappata taakku angooqinneqarsinnaamerannut periarfissat annertoorjuussuupput. Nunarsuarmi aningaaasarsiornerup ineriantornerata nassatarisaarkik akit appariarsinnaanerat ilimanarpoq. Akit apparnerisa isertitat sunnissavai, pisortalli aningaaasaqarnerannut sunniuterpiat aalisagaqtigiaat sorliit akiisa apparnerat apeqquaassaaq. Akit apparnerat GØR-imik nalunaarusiami kingulermi misissuffeqqissaarneqarpoq.
- **Takornariaqarneq:** Ingerlatat takornariqarnermut attuumassuteqartut – assartuinéq, unnuisarfitt, neriniartarfitt – immikkut annertuumik eqquaappaput. Takornariartsisuni amerianerpaani 2020-mi isumagisassat annertunerpaat annaaneqarnerat apeqquaavaqq. Periarfissat ilusillami isumalluarnerpaami, mattussilluni killilersuinerit qanittumiiluunlit atorunnaassagaluarpatu, piffissami tulliuttumi sivisunerusumi takornariaqarnermut sunniuteqarnissa ilagineqartariaqarpoq. Tamanna ilaatiit feerniarnissank pilersaarusiornirerit inniminniinerrillu pillugit, aammalau piffissami sivisunerusumi takornariartarnermut attillugu nalorninerit ertosiorerillu atuussinnaapput. Ingerlatanut allanut qanittariaqarnermik nassataqartut, nappaatip siaruuaateqqilernissaanut aarlerineq allarpassillu inuussutissarsiorerup taassuma sivisuumik kinguariarfueranrik nassataqarsinnaavoq. Takornariaqarnermik inuussutissarsiorerup sivisuumik atuuttunik ikorfartuinissamik pisariaqartitsinermut, covid19-ip ajornartorsioritsinerata inuussutissarsiorerup ulluniingerlalluarfigisaasa peqatigisaanik pigeranik sakkortusarneqarpoq. Mittarfitt nutaat naammassineranni takornariaqarnermut ingerlatisut akiilisinnaajunnaarsimanissaat nalaatsinerunnerussaaq.
- **Aatsitassarsiorneq:** Misissuinerit unitsinnejarsinnaapput kinguartinnejarsinnaalltilluunniit.. Ungasinnerusumut annertuumik kinguneqarsinnaavoq, inuussutissarsiorernullu assiginngiilarnerusunik periusissiap piviusunngortinnissaanut sunniuteqarsinnaalluni.
- **Sanaartorneq:** Aningaasarsiorerup unittoormera nalorninerulernerlu namminersorlutik sanaartortunut pitsaangitsumik kinguneqarsinnaavoq. Mattussilluni killilersuinerit pissutigalugit sulisussaaleqileernikkut sanaartorneq unittoortinneqarsinnaavoq. Namminersorlutik Oqartussat ingerlataat taamatullu iluarsartuussassanik sulinuitit ilili. siuartinneqarneri pingaruteqarsinnaapput, illuatungaagulli sulinuitit ilaasa aningaasalersuinermut tunngassuteqartut pissutigalugit kinguartinnejarsinnaanerat pisariaqalersinnaavoq.

Aningaaqsarsiornikkut ingerlatanut sunniutit

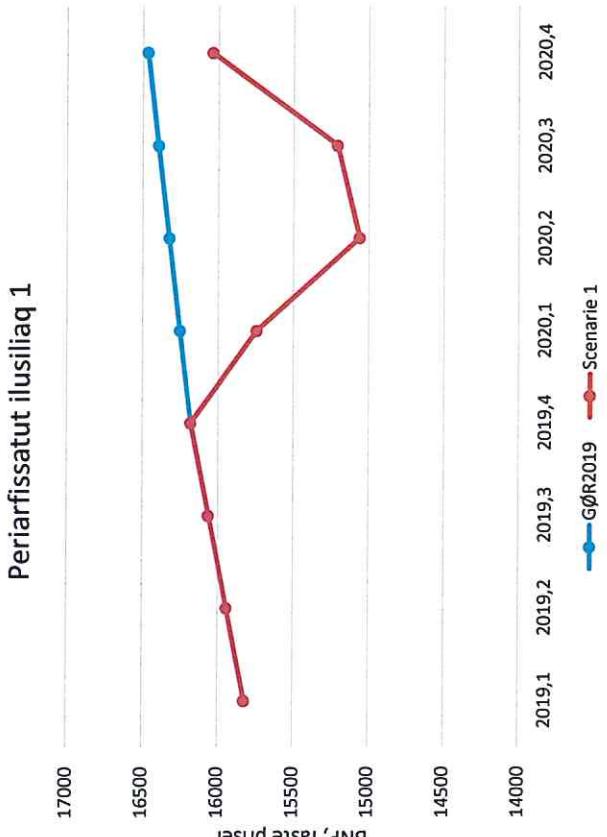
- Inuussutissarsiusit eqqorneqarnerpaasut – unnuisarfitt/neriniartarfitt assartuinerillu – nalitunerulersitsinerup suliffissaqarttsinerullu tamarmiusup 10 % missaaniippuit
- Mattussinerup nassataanik sunniutit kingunerisat sunniutit allat aqqutigalugit inuussutissarsiusitut allanut sunniussinnaapput
- Inuussutissarsiusit ataasiakkaat siuariifiupput, taamattaarlu atuinerit "kinguartitat" kiipliersuinerit sukkasuumik atorunnaarsinneranni piumaninnermik annertuumik nalaanneqarsinnaasut
- Mattussinertigut aaqqiinerit numarsuullu sinnerani tunillaassuunnermik aarlerinaatip ineriaartornera aningaaasaqarnikkut ingeriatat qanoq sivisutigisumik sunnerneqarmerannut annertuumik apeqquataassapput
- Ingerlatanut isertitanullu sunniutit assiglinngillat – matuman ingerlatatigut sunniutit ukkatarineqarput

Periarfissatut ilusiliat marluk

- Nappaatip tunillaassunneranut iliuutsit qanoq sivisutigisumik qancrlu annertutigisumik ingerlanissaannut ilmagisanut periarfissatut ilusiliat marluk suliarineqarput.
- Naatsorsuinerit taamaallaat mattussinerup kinguneranik toqqaannartumik sunniutit allaavigalugit pipput, tulliuttusamilu sunniutit (iserttanik sunniutit, ilmagisat, nunat allat, aalisakkat akii'ilil.) aallaaavigineqarnatik. Toqqaannartumik sunniutit 2020-mi annertuumik sunniunissaat nalieneqarpoq, tulliuttumillu sunniutit 2021-mi annertunermik sunniutissallutik.
- Aalisarneq pisortalluuuniit tunisassiorerat nappaatip tunillatsaaliorneqarnerani killilersuutinik toqqaannartumik eqorneqassangatinneqannigilat.
- **Periarfissatut ilusiliaq I: Sivikitsumik matoqqatitsineq** killilersuutinik iliuutsit poorskernissaata tungaanut ingerlanissaat naatsorsuutaapput. Ukiup qiteeqqunnissaata tungaanut sakkukillartortinneqassapput, tamatumalu kingorna ukiup naanerata missaani piissutsinut nalinginnaasunut uteertoqassaaq. Ineriertorneq assingusoq nunani allani pivoq, tassani laatinneqarluni Danmarkimi.
- **Periarfissatut ilusiliaq II: Sivisuumik matoqqatitsineq** killilersuutinik iliuutsit 2020-p qiteeqqunnerata tungaanut ingerlanissaat naatsorsuutaapput, kingornau ukip affaani kingullermi atorunnaarsikkiaartorneqarlutik. Tunillaasuuimerup siaruaanneranut iliuuseqarfunningitsumut 2021-p tungaanut piissutsinut nalinginnaasunut utertoqassaaq.

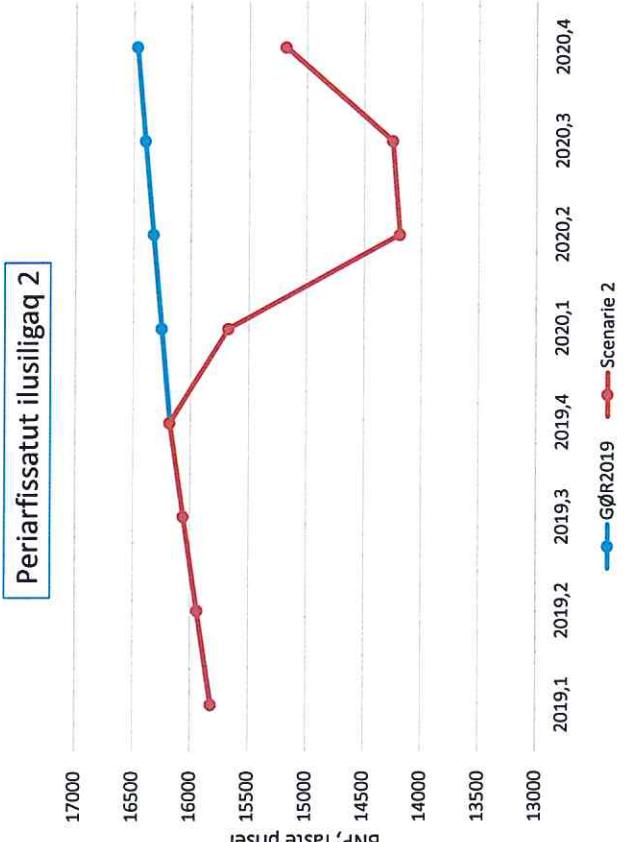
Perarfissatut ilusiliaq I: Ingerlatani ineriaartorneq

- Killilersuitit poorskereernerani atorunnaarsikkiaartorneqarnissaat **ilimagineqarpoq**. Unnusarfinni, neriniartarfinni ingerlatat qaammatit pingasukkaat tulliani annertuumik appariarpooq (75 %) ukiulli naanerani nalinginnaasunngoriartussaaq. Nioqqutissanik tuniniaaneq qaammatit pingasukkaani tulliuttuni appariarpooq, nioqqutissanik nioqqutillu allat assiginngissutaat annertoorujussuuvooq. Assartuineq aasaanerata nalaali affaanannangorpoq kiisalu sanaartorneq sivikitsumik appariarluni.
- Aningaasatigut ingerlatat **sivikitsuinnarmik** 10 % angullugu qaammatit pingasukkaat aappaanni appariarpoo, ukiullu affaani kingullermi nalinginnaasunngoriartorlutiik.
- Sullissinerlik ingerlatsisut (unnuisarfijt, takornarialerisut il.il.) sakktortuumik eqqugaapput, pisortallii ingerlatsiviini aalisarnermilu ingerlatsineq sunnerneqanningilaq.
- BNP-p siuarriarnera ukioq tamaat isigalugu -3,0 % naatsorsorneqarpoq. GØR19-im 2020-mi siuariarneq 3,8 % missingerneqarpoq.
- **2021-mi sunniutit tulliini sunniutit pitsaaangitsuussapput, ikiorsiinerilli aningaasaqarnermut sunniutinik annikilisitsissapput.**
- Aningaasank uninggaasutinik pitsannguuutit ikiorsiinerit (danskit aaqqissuussaannik matussuserneqartut) pingaaaruteqarput, aningaasartuutinilu matussutiisutinik suliniutit (kalaallit aaqqissuussaat) inuussutissarsiortunut eqqorneqartunut pisariaqartussaapput.

Perarfissatut ilusiliaq II: Ingerlatani ineriatortorneq

- Killersuuit ukiup affata qiteqqunneranut attanneqarnissaat **ilimagineqarpooq**, ukiullu affaanik kingullermi atorunnaarsikkartorneqassallutik. Tamanna unnuisarfinni, neriniartarfinni assartuinermillu ingerlatalimi 2020-p annersaani annertuumik suliat appariarnerannik nassataqassaaq. Niuertarfiit – tassani inuussutissat pinnatik - appariarfussapput, sanaartorneq kiisalu sullissiner mik inuussutissarsiorput ukiup sinnerani appariarfussapput.
- Aningaaqarnikkut ingerlatsinermi appariarneq annertunerussaaq (2020-p qiteeqqunnerani 13-14%) sivisunerusumillu atuuassisalluni.
- Ukioq tamaat isigalugu BNP-p ineriatortnera **-7.4 % -mut naatsorsorneqarpooq.**
- Nukittuneruleritseqinneq 2021-mi pissaaq, **2021-mili sunniutit tullini sunniutit pitsaannngitsut annertujussapput.** Inuussutissarsiuutini eqqugaasuni aningaaasartuutnik matussusiitumik suliniuteqarnissaq pingaaruteqarpooq, piffissamillu ikaarsaarfiusumi takornariaqarnermut sammisunik inuussutissarsiuutitigut tapersiisoqarsinnaavoq.

Suliffissaqartitsineq

Pisortat aningaasaqarnerat – Nunatta Karsia

- Ingerlatat apparnerat sulisut appariarnerannik kinguneqarpoq
 - Nunatta Karsia annertuumiik eqorneqarpoq
- Ikorsiissutit tunngavigalugit ingerlatat appariarnerat suliffissaqartitsinermut tamakkiisumik sunniinngillaq
 - Toqqaannartumik sunniutit kisimik apeqqutaangillat, aammali Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiifiini aarlerinartorsiorneq apeqqutaawoq
- Maannakkuuugallartoq suliffeqarnermut kingunerisat missingerneqarsinnaannngikkallarpit
 - Inuiaqatigiit aningaasarsionerat ikorfartorniarlugu Nunatta Karsia aningaasaanik uninngasuutaasa isumannaarnissaat pingaaruteqarpoq

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaat

Ilanngussaq
Bilag

L

Ilisimatitsissut inuussutissarsiortunut ikorsiissutit killiffiat pillugu

23-04-2020

Sagsnr. 2020-5583

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaata ulloq 19. marts 2020 akuersissutigaat 2020-imut ilassutitut aningaasaliissutissanut inatsimmut ilanngunneqassasoq konto pingaardeq 64.40.08 Suliffeqartunut ikorsiissutit COVID-19-ip kingunerisaanik, 107 mio. kr.-inik annertussuseqartut, kiisalu konto pingaardeq nutaaq 64.10.35 Inuussutissarsiortunut ikorsiissutit coronavirus-ip (COVID-19) kingunerisaanik 150 mio. kr.-inik aningaasaliissutitalinnik.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Naalakkersuisut pisussaapput ingerlaavartumik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut ikorsiissutini ineriarornerit pillugit ilisimatitsisassallutik.

Sulisorisanut ikorsiissutitsigut suliffeqarfiiit qinnuteqarsinnaapput sulisorisaminut aningaasarsianut aningaasarututinut taartisiaqarnissamik, suliffeqarfiiup sulisuminik angerlartitsigallernerani soraarsitsinissaagaluamut taarsiullugu, COVID-19-ip kingunerisaanik.

Maannamut tiguneqareersimapput qinnuteqaatit 80-it suliffeqarfinneersut sulisorisanut ikorsiissutinut atatillugu. Suliffeqarfinnut 54-inut aalajangiineq nalunaarutigineqareeropoq, taakkunanngalu suliffeqarfiiit 6-it akissarsianut annaasanut taartisiaqarnissamik itigartinneqarput.

Ikiorsiissutinik aaqqissuussinerit inuussutissarsiortunut tassaapput "Immikkut ittunik ikorsiissutit" immikkut siunnerfeqartut suliffeqarfinnit akunnittarfeqarnermi, neriniartarfeqarnermi aamma kiffartuussinernik inuussutissarsiutit ilaanni assigisaannilu, aningaasaqarnikkut immikkut ittunik maanna atugaqartunut pisussanik assigiinngiiaartunik taamaatitsiornerit pissutigalugit aamma / imaluunniit inniminniisoqannginnera pissutigalugu, kiisalu "Nalinginnaasumik inuussutissarsiortunut ataatsimoortitat" atorneqarsinnaasut inuussutissarsiornermik ingerlatsivinni allani ajornartorsiutit aaqqiiviginiarlugit.

Maannamut inuussutissarsiorermut ikorsiissutinut qinnuteqaatit 332-it tiguneqarsimapput. Qinnuteqaatit 231-it aalajangiiffingineqarneri nalunaarutigineqareerput, taakkunannga 163 neriorsuutit, itigartitsinerillu 68-it.

Kontunut pingaarnernut aningaasaliissutinut oqaasertaliussani Naalakkersuisut piginnaatinneqarput suliffeqarnermi illuatungeriinnik isumasioreerlutik qinnuteqaatinut, akiliuteqartarnernut aamma aningaasaliissutinik allaffissornermut tunngatillugu atugassarititaasusanik ersarinnerusunik aalajangersaanissamut, suliffeqartunut aningaasartuutinut ikorsiissutini aamma inuussutissarsiortunut ikorsiissutini.

Tamatumunnga naapertuuttumik akuttunngitsunik Naalakkersuisut suliffeqarnermi illuatungeriinnik naapitsisarput, tamatumani tassa Sulisitsisunik, SIK-mik, Nusuka-mik aamma KNAPK-mik, siunnerfigalugu ingerlaavartumik nalilersuisoqartarnissaa atugassarititaasuni qinnuteqarnermi, tapiissutinik akiliuteqartarnermi aamma allaffissornikkut ingerlatsinermi atugassarititaasunik naleqqussaasarneq. Kattuffinnik suleqateqarneq siunnerfilersugaasumik inerititaqarfiusumillu ingerlasarput, qanimullu suleqatigiitoqarluni ingerlaavartumik nalilersuisarnermi aammalu aaqqissuussinernik pineqartunik nalilersueqqittarnerni. Tassanngaaniit atugassarititaasut pilersinneqartartut ingerlaavartumik Naalakkersuisunit akuersissutigineqartarput avammullu tamanut takusassiarineqartarlutik quppersakkani tamatumunnga atorneqartuni, soorluttaaq kattuffit tamakkuningga ilaasortaminut ingerlatitseqqittartut.

Matumuuna nassiunneqarput ikorsiissutinik aaqqissuussinernut atugassarititaasunut tunngaviusut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutit. Inussiarnersumik takoqquneqarput ilanngunneqartut “Malittarisassat ulloq 22. april 2020 -imeersut, qinnuteqartarnermi atugassarititaasunik ersarinnerusunik aalajangersaanerit aamma tunniussisarneq aningaasaliissutinik suliffeqarnermi ikorsiissutinut atatillugu” aamma “Malittarisassat 8. april 2020-imeersut, inuussutissarsiortunut ikorsiissutinik qinnuteqartarnermut, tunniussisarnernut aamma ikorsiissutinik allaffissornikkut ingerlatsinermut”.

Inussiarnersumik inuullaqqusillunga

Med venlig hilsen

Jess Svane

Ilitsersuutit 22. april 2020-imeersut, Suliffeqartunut tunngatillugu ikorsiissutinik qinnuteqaatinut atugassarititaasut ersarinnerusut, ikorsiissutinik tunniussisarnernut aamma allaffissornikkut suliffeqartunut ikorsiissutinik sullissinermut atatillugu

Kontumut pingaarnermut 64.40.08 Suliffeqarnermi ikorsiissutit coronavirus tunngavigalugu (COVID-19) aalajangersarneqarput piumasaqaataasut ersarinnerusut qinnuteqarnermut, ikorsiissutinik tunniussisarnermut aamma suliffeqartunut ikorsiissutinik allaffissornikkut aqtsinermut tunngaviusussat.

22-04-2020

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Akissarsianut aningaasartuutinut taarsiissutinik aaqqissuussinerugallartoq sulinermik inuussutissarsiutilinnut namminersortut suliffiutaanni suliffeqartunut tunngatillugu aqunneqarpoq kontumi pingaarnermi 64.40.08 Suliffeqarnermi akissarsianut taarsiissuteqartitsinermik ikorsiissutit oqaasertaliussakkut coronavirus-ip (COVID-19) kingunerisaanik, 2020-imi ilassutitut aningaasaliissutissanut siunnersuummi.

Siuliani pineqartoq oqaasertaliussaq naapertorlugu Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput suliffeqarnermi illuatungeriinnik isumasiuereernikkut qinnuteqaateqartarnernut, aningaasaliissuteqartarnernut aamma suliffeqartunut ikorsiissutinik allaffissornikkut aqtsinermi tunngaviusussanik suliffeqartut akissarsiaannut atatillugu, tamatumani aamma inuussutissarsiutit suut piffissami atuuttumi aaqqissuussinerni ilaandersut pillugit.

Allakkiaq manna aalajangersaavoq atugassarititaasunik akissarsianut aningaasartuutinut taarsiissuteqarallarnernut, namminersortut suliffiutaanni sulisuuusunut tunngatillugu.

1. Ataatsimut atugassarititaasut

- A. Qinnuteqartut sulisuminnik aningaasaqarniarnermik peqquteqartumik soraarsitsisimasut, mattunneqanngillat kingusinnerusukkut akissarsianut aningaasartuutinut taarsiissutinik qinnuteqarsinnaanermut, sulisut ilaannik angerlartitsigallarnermut tunngatillugu. Akissarsianut aningaasartuutinut taarsiissuteqartitsineq taamaattuni aatsaat atortuulersinnaavoq ullormit siullermiit ullup soraarsitsiviusimasup kingornagut. Akissarsianut aningaasartuutinut taarsiissuteqartitsisoqarsinnaanngilaq sulisunut soraarsinneqareersimasunut tunngatillugu, taakkua

soraarsinneqareersimasut soraarnissami tungaanut piffissami siumoortumik nalunaarfiusimasumi suliinnaraluarpataluunniit.

- B. Aningaasartuutinut taarsiissutissat naatsorsorneqartassapput nalinginnaasunik ulla 14-ikkaarlugit aamma qaammammoortunik akissarsiaqartitsiviusut piffissat tunngavigalugit taakkununngalu atatillugu.
- C. Ilanngullutik atugassarititaasut Sullissivik-mi nalunaarneqartut atuupput, assersuutigalugu link-i una Kommuneqarfik Sermersooq atuuttoq:
https://www.sullissivik.gl/Emner/Erhverv/Ansogning_om_midlert_idig_lonkompensation_for_lonmodtagere?sc_lang=kl-GL&mupid=Sermersooq

Assigisaanik kommunit sinnerinut atugassarititaasoqarpoq.

2. Pisinnaatinneqartut qinnuteqarsinnaasut tassaapput

- A. Suliffeqarfifit nalunaarsorneqarsimasussaasut Qitiusumik Suliffeqarfinnik Nalunaarsuiffimmi nalunaarsuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 33, 28. november 2016-imeersumi aalajangersakkat naapertorlugit. CVR normut immikkut tamarmik qinnuteqartutut ataatsitut isigineqartassapput, apeqqutaatinnagu immikkoortut ataaniittut P-it qassiuneri. Immikkoortut P-it immikkut qinnuteqarsinnaanngillat. Siulianiittut apeqqutaatinnagit suliffeqarfifit P-nik allequtaqartut illoqarfinni arlaqartuni agguarsimasuni aamma /imaluunniit najukkani assigiinngitsuniittuni, immikkullu P-nik allequtaqartut pinngitsaalineqarlutik matuneqarsimasut, pinngitsaalineqarlutik matuneqarsimasunut tunngatillugu immikkoortukkaarlugit akissarsianut taartsisiassanik qinnuteqaanneqarsinnaapput.
- B. Immikkoortoq 1.A pisortaqarfifit apeqqutaatinnagit, suliffeqarfifit imminnut ingerlattut, aamma ingerlatseqatigiiffit tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit pisortanit pigineqartut qinnuteqarsinnaanngillat.
- C. Immikkoortoq 1.A peqatigiiffit apeqqutaatinnagit, aningaasaateqarfifit fond-it aamma ingerlatsiviit imminnut pigisut taamaallaat qinnuteqarsinnaatitaapput pisortanit tapiissutisiarisartagaat nalinginnaasumik ingerlatsinermi aningaasartuutasut affaannit ikinnerusunik tapiissutisarisunik.

3. Taarsiissutissat killiligaapput akissarsianut aningaasartuutinut, sulisunut makkununnga tunngatillugu

- A. Sulisut suliffeqarfimmut aalajangersimasumik attaveqartut.
Aalajangersimasumik attaveqartuuneq isumaqarpoq
sulisuunermut isumaqatigiissuteqartoqassasoq sulisup aamma
suliffeqarfip akornanni, suliffeqarfik akissarsianut
atingaasartuutinut taartsisiaqarsinnaassappat.
Isumaqatigiissuteqartoqarsimassaaq ulloq 19. marts 2020
sioqqullugu.
- Aalajangersimasumik sulisuunngitsut aaqqissuussinermi
ilaanngillat suliffeqarfimmut aalajangersimasumik
atasuunnginnamik. Aalajangersimasumik sulisuunngitsut
nalinginnaasumik siviksuaqqamik sulisussatut tiguneqartarput,
suliassat naammassigaangata soraartarlutik, sulisuusorlu
aqagumut suliartortussatut isumaqatigiissuteqarfingineqanngippat.
- Atorfeqarneq ullut marluk sinnerlugit sivisussuseqarsimassalluni.
Atorfeqarneq aalajangersimasumik Kalaallit Nunaanni
suliffeqarluni pissaaq, sulisuusorlu Kalaallit Nunaanni inuit
allattorsimaffianni nalunaarsorsimassalluni.
- B. Suliffeqarfimmik piginnittooq aamma piginneqataasoq,
tamatumani aamma aktiaatinik amerlanernik piginnittut
sulisuusutut isigineqassangillat, taamaattumillu taakkununnga
taartsisiaqartoqarsinnaanngilaq. Tamannali umiatsiaararsortunut
atuutinngilaq, immikkut taakkununnga malitassat naapertorlugit.
- C. Akissarsianut aningaasartuutinut taartsisiassat tunniunneqartarput
sulismik angerlartitsigallarnermut atatillugu, sulisup
ingerlaqqittumik piffissamut suliffiusussamut
akissarsiaqarfigisaani. Akissarsianut taartsisiassat
akilerneqartarput taamaallaat akissarsiat ilaannut matussutissatut,
piffissami angerlartitsiviusumi.
- D. Umiatsiaararsortut sulisuusutut isigineqassapput.
Umiatsiaararsortunut tunngatillugu immikkut
uppernarsaasersuinissat piumasaqaataapput. Takuuk ilitsersuut.

4. Taarsiissutisiaqarsinnaatitaaneq atuutissaaq piumasaqaatit makku naammassineqarsimappata:

- A. Angerlartitsinermi pineqassapput minnerpaamik qinnuteqartup
sulisuisa 30 %-ii piffissami akissarsianut aningaasartuutinik
taarsiissutisiaqartitsiviusussami, imaluunniit minnerpaamik

sulisut 25-it. Suliffeqarfiup sulisut amerlassusaannik naatsorsuinermini ukiumut ilivitsumut aalajangersimasumik sulisorisat amerlassusaat aallaavigalugit naatsorsuisassaaq. Aaqqissuussineq atuutinngilaq ilaannikkuinnaq sulisinneqartartunut (løsarbejdere).

- B. Angerlartitsinermi tamakkiisumik akissarsiaqartitsisoqassaaq.
- C. Angerlartitsineq toqqaannartumik COVID-19-imut tunngasunik pissutsinik aallaaveqassaaq.
- D. Sulisusoq suliassanik qinnuteqartumit suliaqartinneqartassanngilaq piffissami angerlartitsiviusimasi, - imaluunniit suliassanik allanik nutaanik (imaluunniit pioreersut ilaqqillugit) akissarsiaqarluni sulisitsisumi allami sulissanngilaq.

Sulisusoq umiatsiaararsortuuppat, angerlartitsinertut pissutsit aatsaat isiginnittooqarsinnaapput piffissami pineqartumi sulinnginneq Coronavirus-imik pissuteqarpat. Uppernarsaasissavat ilumut piviusumik “angerlartitaasimallutit”, tassa imaappoq aalisarsinnaanngivillutit imaluunniit tunisisinnaanngivillutit Coronavirus (COVID-19) pissutigalugu. Angerlartitaaneq mattussaagallarnermik (karantæne) tunngaveqartoq uppernarsaaserneqassaaq peqqinnissaqarfimmuit oqaaseqaammik.

Taarsiissuteqartinneqassaatit “akissarsiavit” 90 % -iinik (annerpaamik 20.190,- kr.-inik) qaammatit kingulliit 3-it tunngavigalugit naatsorsugaasunik, piumasaqaatitaqaporlu ulluni tallimani sulinngiffeqarnissat allatulluunniit sulinnginnissat, ullut 30-ikkaat tamaasa.
- E. Piffissaq angerlartitsivusoq sulisorisanut assigiinngitsunut assigiinngitsunik sivisussuseqartarsinnaapput. Akissarsianut aningaasartuutinut taarsiissutissat assersuutigalugu sulisorisanut 30-inut, mattussinngilaq immaqa suli amerlanerusunut sulisorisanut aamma angerlartitsinikkut taarsiissuteqarsinnaanermik. Taamaattoq piffissami sumiluunniit immikkoortoq 3.A naammassineqarsimassaaq.

5. Akissarsianut aningaasartuutit:

- A. aningaasartuutigineqareersimassapput taarsiissutissap pissarsinissap nalaani. Tamanna isumaqarpoq piffissanut akissarsiaqartitsiviusunut tamanut nassiussisoqartassasoq akissarsiat allagartaannik piffissamut suliffeqarfiup taarsiissuteqarfiginiakkaminut tunngatillugu.

B. piffissamut 19. marts 2020-imiit – 30. juni 2020-imut ullut pineqartut ilanngullugit pineqarput.

C. naatsorsorneqassapput aningaasanngorlugit akileraarnernut allagartami procenti ilanngaatigineqartussaq sioqqullugu.

Umiatsiaararsortunut akissarsianut aningaasartuutinik naatsorsuisarneq pillugu: takuuk immikkoortoq 6.

6. Apeqquatainnagu immikkoortoq 5, umiatsiaararsornermiit isertitanut tunngatillugu umiatsiaararsortunut makku atuupput:

- A. Akissarsianut qaammammut ilivitsumut aningaasartuutit (ullut 30-it) naatsorsorneqassaaq ullorsiutit ukiuanni qaammatini pingasuni agguaqatigiissillugit tunisat nalingisut, piffissaq taarsiissuteqarfiusussaq qinnutigineqartoq sioqqullugu pisumi.
- B. Taarsiissutissat pineqartut aalajangersimasut naatsorsorneqassapput piffissamut angerlatitsiviusumut naapertuumik aammalu qaammammi pineqartumi (ulluni 30-ini) gangerlugu akissarsianut aningaasartuusaasoq immikkoortumi 6.A-miittoq = (ullut angerlatitsiviusut agguarlugit ullunik 30-inik) gangerlugulu akissarsianut aningaasartuutinik immikkoortup 6.A-p ataaniittumik.

7. Pinngitsoorani sulinngiffeqarnissaq / akunnernik afspaseriinissaq

A. Sulisuusoq ulluni 5-ini sulinngiffeqarfissaminik / akunnernik afspaserigassaminik atuissaaq, ullut 30-ikkaartut tamaasa, akissarsianut aningaasartuutinik taarsiissutissaqarfiusumi. Piffissaq akissarsianut taarsiissutissaqartitsiviusoq ullunit 14-init sivikinneruppat piffissaq sulinngiffeqarfiusussaq naatsorsorneqassaaq ullunut 2,5 -inut sulinngiffeqarfiusutut / afspaseriiffiusutut, piffissamut akissarsianut aningaasartuutinut taarsiissutissaqartitsiviusunut, ullut 14-it sinnerlugit sivisussusilinnut aammalu ullut 30-it angullugit sivisussusilinnut.

B. Sulisuusunut akissarsiaqaruni sulinngiffeqarnissamik katersisimannngitsunut, taarsiissutitut akiliutigineqartussat annikillineqartassapput 2,5/30 imaluunniit 5/30-imik.

8. Taarsiissutissat imatut naatsorsorneqartassapput:

- A. Akissarsianut aningaasartuutit 90 % -ii, taamaattoq qaffasinnerpaamik 20.190 kr.-it, ullut 30-ikkaarlugit akissarsianut aningaasartuutinut taarsiissuteqarfiusumut sulisukkaartumik.
- B. Piffissaq akissarsianut aningaasartuutinut taarsiissuteqarfiusoq ullunit 30-init sivikinneruppat, taarsiissutissat naatsorsorneqartassapput naapertuuttumik piffissamut, ullunut ilivitsunut qaffataasunik.
- C. Pisortaniit allatigut tapiissutaasinnaasut ilanngaatigalugit qinnuteqartumut akissarsianut aningaasartuutinut tassani pineqartunut.

9. Taarsiissutit aamma nakkutilliineq

- A. Makkuninnga pisoqartillugu taarsiissutit utertillugit akileqquneqarsinnaapput:
 - Aningaasarsianik taarsiissuteqarfiup nalaani aningaasaqarnermik pissuteqarluni qinnuteqartoq sulisunik soraarsitaqarpat.
 - Aningaasarsianik taarsiissuteqarfiup nalaani qinnuteqartoq sulisuni sulilerseqqippagu.
 - Aningaasarsianik taarsiissuteqarneq pillugu qinnuteqaammut qinnuteqartoq paasissutissanik eqqunngitsunik tunisippat.
 - Pisinnaaffiginngisaminik aamma qulaani pineqartutut piumassaqaatit akimorlugit qinnuteqartoq aningaasarsianik taarsiissutinik pissarisimappat.
- B. Aaqqiissummi tapiissutit akiliutiginissaannut piumasaqaatitut suliffeqarfik piumaffigineqarnermini aningaasat akiliutaasut kingornatigut nakkutiginissaat siunertalarugu Naalakkersuisunut paasissutissanik tunniussissaaq. Tapiissutit eqqortumik tunngaveqartumik pissarsiarineqarsimaneri pillugit kukkunersiuisartup nalunaarutaa pillugu Naalakkersuisut piumasaqaateqarsinnaapput.
- C. Suliffeqarfik paasissutissanik eqqunngitsunik tunniussaqarsimappat, allatulluunniit suliamik isumaginninnermik salloqittaaniarsimappat Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut Inatsit, inatsit nr. 306, 30. aprili 2008-meersoq malillugu pineqaatissiissutinik aallartisaanissaq siunertalarugu Naalakkersuisut Politiinut nalunaarummik tunniussissapput.

10. Akiliineq

- A. Taarsiissutissat naatsorsorneqarneranni uninngatinneqassapput a-conto-mik akiliutaasussat 30 procentii A-skat-imik akiliutissanut aammalu sulisoqarnermut akitsuummut ullorsiutit qaammataanni matussutissatut. Innersunneqassaaq immikkut isumaqatigiissutaasoq konteeriinissamut tunngatillugu ilitsersuut.

11. Uppernarsaatit

- A. Suliffeqarfiup pisussaaffigaa nassiuutissallugit uppermarsaatissat pisariaqartut, tamatumanilu aamma Ilumoortumik tatsiginartumillu paasissutissanik tunniussaqarsimaneq pillugu uppermarsaat.

**Malittarisassat 8. april 2020-imeersut,
inuussutissarsiortunut ikorsiissutinik
qinnuteqartarnermut, tunniussisarnernut aamma
ikorsiissutinik allaffissornikkut ingerlatsinermut**

Kontumut pingarnermut 64.10.35 Inuussutissarsiutinut ikorsiissutit coronavirus (COVID-19) tunngavigalugu oqaasertaliunneqartut aallaavigalugit aalajangersarneqarput atugassarititaasut ersarinnerusut qinnuteqartarnermut, aningaasaliissutinik tunniussisarnernut aamma ikorsiissutinik allaffissornikkut ingerlatsinermut atatillugu.

08-04-2020

Postboks 1601

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

E-mail: isiin@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

Oqaasertaliussaq pineqartoq tunngavigalugu Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput suliffeqarnermi illuatungeriit isumasioreerlugit aalajangersagaliornissamut ersarinnerusunik atugassarititaasussanik qinnuteqarnermi, aningaasaliissutinik tunniussisarnermi aamma inuussutissarsiortunut ikorsiissutinut atatillugu allaffissornikkut ingerlatsinissamut tunngatillugu atugassarititaasussanik, tamatumani aamma inuussutissarsiortut sorliit piffissami pineqartumi aaqqissuussinermi ilaatinneqassanersut pillugu.

Allakkiami matumani aalajangersarneqarput atugassarititaasut malinneqartussat qinnuteqarnerni, inuussutissarsiuteqartunut aningaasaliissuteqarnerni aamma ikorsiissutinik allaffissornikkut suliaqarnermi atugassarititaasussanik.

Greenland Business A/S -ip Naalakkersuisut sullisissavai qinnuteqaatit suliariserneranni, aningaasaliissuteqartarnerni aammalu aningaasaliissutinut oqaasertaliussaq naapertorlugu allaffissornikkut ingerlanneqarneranni, kontumi pingarnermi 64.10.35 Inuussutissarsiutinut ikorsiissutit coronavirus (COVID-19) tunngavigalugu pineqartut eqqarsaatigalugit.

1. Atugassarititaasut nalinginnaasut

- A. Inuussutissarsiortunut ikorsiissutini pineqarput suliffeqarfiiit namminersortut COVID-19-ip kingunerisaanik aningaasarsiornermikkut eqqorneqartut ikorsiissutillu immikkoortuni ukunaniillutik:
- "Nukinginnartunut ataatsimoortitat", saaffiginnittuupput suliffeqarfinnut soorlu akunnittarfinnut, neriniartarfinnut aamma kiffartuussinermik inuussutissarsiutit assigisaasalu

- Naalakkersuisunut
- ilaannut,
matoqqasussanngortinneqarsimasunut.
- ii. "Nalinginnaasumik inuussutissarsiortunut
ataatsimoortitat", inuussutissarsiutini allani
ajornartorsiutinik iluarsiiniarnernut atorneqarsinnaasut.
- B. Inuussutissarsiutinut ikorsiissutit imaqarput aningasaqarnikkut taarsiissuteqarnermut aaqqissuussinermik aammalu suliffeqarfiiut namminersortut aningaasanik atorniarnissamut periarfissaannik piffissami 1. marts 2020-imiit 30. juni 2020-imut. Ikorsiissutissat qinnutigineqassapput aammalu tunniunneqassallutik qaammatikkaartumik, qinnutigineqarsinnaallutillu 1. marts 2020 aallarnerfigalugu. Taamaattoq qaammammi marts-imi qinnuteqartoqarsinnaavoq, naatsorsuiqarsinnaalluni aamma ikorsiisoqarsinnaalluni 15. marts aallarnerfigalugu qaammatip sinneranut. Taamaattorli taamaallaat qaammatini 3-ni ikorsiissuteqartoqarsinnaavoq suliffeqarfikkaartumik piffissami qaammatit 4-at iluanni.
- C. Qinnuteqartoqarsinnaavoq aningaasanik ikorsiissutinik akiliuteqartoqarnissaanik taarsiissutissatut ukununnga:
- i. Isertitassaraluanut annaasanut COVID-19-imik peqquteqartunut ingerlatassaraluit taamaatinneqarnerisigut pisunut.
 - ii. Suliffeqarfiiup aalajangersimasunik aningaasartuutanut matussutissatut.
- Kiisalu aamma qinnuteqartoqarsinnaavoq ajornartoornermi akisussaassuseqartumik attartugassanik akiliuteqartoqarnissaanik.
- D. Aaqqissuussinernit ikorsiissutaasartuniit akulerulligit atugassaqaqtinnejarnissaq qinnutigineqarsinnaavoq, qinnuteqartullu pisussaaffeqarput aaqqissuussinernit allaniit ikorsiissutinik tunineqarsimasunik tamanna ilisimatitsissutigissallugu.
- E. Taarsiissutissat aamma atukkat annerpaamik ataatsimut katillutik suliffeqarfimmut ataatsimut qaammammut 1.000.000 kr.-inik annertussuseqarsinnaapput.

F. Ajornarpoq aningaasartuutinut taakkununnga taarsiissutissanik pisortat aaqqissuussineriniit arlalinniit qinnuteqarsinnaaneq.

G. Aningaasat killiliussat pineqartut suliffeqarfinnut ingerlatseqatigiiffinnullu tamanut ingerlatseqatigiiffissuarmik ataatsimoorfeqartunut atuuttuupput, malittarisassanik imaluunniit ileqqussanik ingerlatseqatigiiffissuarnut suliffeqarfinnullu imminnut atasuuusunut, aktiaatileqatigiiffiit piginneqatigiiffiillu (ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsit) pillugit inatsimmik peqqussutikkut atortuulersitsinermi aalajangersakkat naapertorlugit, toqqaannartumik imaluunniit toqqaannanngitsumik piginnittuvimmit ataatsimit pigineqartunut.

H. Aningaasanut killigitinneqartut atuupput ingerlatseqatigiiffinnut marlunnut imaluunniit ingerlatseqatigiiffinnut amerlanerusunut inuussutissarsiutit sammiviini assigiissuni aamma / imaluunniit inuussutissarsiutini imminnut qanittuni, imaappaat toqqaannartumik piginnittup, imaluunniit toqqaannanngitsumik piginnittup ingerlatseqatigiiffiup allap aningaasaataasa ilaat annertuut pigippagit, imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit arlariit aningaasaataat toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit inummit ataatsimit ingerlatseqatigiiffimilluunniit pigineqarpata, imaluunniit inunnit imminnut qanittunit ingerlatseqatigiiffinnulluunniit pigineqarpata, malittarisassat imaluunniit ileqqussat Akiliisinnaajunnaarluni uniinnartarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqarneranut peqqussut naapertorlugu.

I. Aningaasaliissutit killissaat immikkoortumi 1.E.-mi eqqaaneqartoq atuuppoq suliffeqarfinnut marlunnut amerlanernulluunniit piginnittuvimmit ataatsimit pigineqartunut, minnerpaamillu suliffeqarfiup ataatsip 2.D.-miittut piumasaqaatit naammassisimassavai. Tassa imaappoq suliffeqarfiiit arlaliuppata piginnittuimmit ataatsimit pigineqartut, piumasaqaatinik 2.D.-mi eqqaaneqartunik naammassinnittut, taava ataatsimut aningaasaliissutat killissaat 1.000.000 kr.-iusoq atuutissaq. Nalilersuinermi suliffeqarfiiit assigiinngitsut piginnittuvimmit ataatsimik pigineqarnersut pillugu, aallaaviusussaq pingaaruteqartoq tassaassaaq piginnittup pineqartup imaluunniit piginnittoqatigiit assigiissut suliffeqarfinni piginnittuunerup

annersaanik tigumiartuunersut. Piumasaqaatitut tunngaviusussaq alla tassaassaaq piginnittoqarfik imaluunniit suliffeqarfiiit marluk amerlanerusulluunniit inuussutissarsiutit sammiviini imminnut qanittuni inisisimanersut. Naliliisoqarpat suliffeqarfiiit marluk amerlanerusulluunniit piginnittuvinnit assigiinnit pigineqartut inuussutissarsiutit sammiviini assiginngilluinnartuni, taava piumasaqaatit immikkoortumi 2.D.-mi eqqaaneqartut immikkuitaartumik suliffeqarfinniit naammassineqarsinnaassasut.

- J. Inuk taarsiissutissanik pissarsisinnaanngilaq toqqaannartunik pisussanik taamaatitsisoqarnerani, aningaasat killiliussaasut sinnerlugit, naak inuup piginnituusup suliffeqarfiiit arlaqartut aaqqissuussinermi atugassarititaasut naapertorlugit naammassinnikkaluartoq.

2. Piumasaqaataasut taarsiissutissanik akiliuteqartarnermut aammalu ajornartoorneymi attartugassanik attartortarnermut

- A. Suliffeqarfik CVR-imi nalunaarsuisarfimmi Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffilitut nalunaarsorsimassaaq. CVR normut tamarmik immikkut qinnuteqartutut ataatsitut isigineqassapput, apeqqutaatinnagit ataaniittuusut immikkoortut P-it qassiuneri. Immikkoortut P-it immikkut qinnuteqarsinnaanngillat.

- B. Pisortat ingerlatseqatigiiffiutaat, tamatumani aamma Namminersorlutik Oqartussat imaluunniit kommunit pigisaat ingerlatseqatigiiffiit (aktiaatileqatigiiffiit) aaqqissuussinermik matuminnga atuisinnaanngillat. Pisortat ingerlatseqatigiiffiutaattut paasineqassapput ingerlatseqatigiiffiit tamarmik pisortanit toqqaannartumik imaluunniit toqqaannannngitsumik pigineqartut, imaluunniit allatut aqtarineqartut ingerlatseqatigiiffiup minnerpaamik 49 %-ianut oqartussaasutut. Aaqqissuussinermi ilutigisaanik atuuppoq peqatigiffiinut aningaasaateqarfinnit aammalu ingerlatsivinnut imminut pigisunut, taakkua ingerlatsiviup nalinginnaasunik ingerlatsinermut aningaassartuutaasa affaannit annikinnerusunik pisortaniit tapiiffigineqartarpata.

- C. Piginnittut suliffeqarfinnik namminneq pigisaminnik sulisoqanngitsut, taamaallaat qinnuteqarsinnaatitaapput qinnuteqartup pingarnertut isertitarisagai namminerisamik ingerlatsinermiit sinneqartoortineerpata. Ilutigisaanik suliffeqarfiit sinneri, aningaasaateqarfii, peqatigiiffit il.il. taamaallaat qinnuteqarsinnaatitaapput siunertarisaat pingaarneq tassaappat inuussutissarsiummik ingerlatsineq sinneqartoorteqarnissamik siunnerfeqartoq.
- D. Suliffeqarfiup naatsorsuutigisimassavaa aningaasarsiornikkut kaaviiartitami minnerpaamik 30 %-ia COVID-19-imik peqquteqartumik annaassallugu, piffissamut immikkut innersuunneqartumut sanilliullugu.
- E. Suliffeqarfiup sulisuisa amerlanersaat Kalaallit Nunaanni najugaqartuussapput.
- F. Qinnuteqartoq imaluunniit pisortaasuni (direktionimi) siulersuisuni aqtsisusoq akileraartarnermut inatsisinik unioqqutitsisimanini pillugu eqqartuussaasimassangilaq akileraartarnermut inatsisinik ingasattumik unioqqutitsisisutut, imaluunniit Kalaallit Nunaanni pinerluttaalisitsinermut inatsit naapertorlugu aningaasarsiornikkut pinerluuteqarsimasuussanani.

3. Toqqaannartumik pisussanik taamaatitsinermut atatillugu taarsiissuteqarneq

- A. Taarsiissutit matussusiissapput uppermarsaaserneqartumik kaaviiartitani annaasat 75 %-iinik, taamaattoq qaffasinnerpaamik qaammammut 23.000 kr.-it, imaluunniit 46.000 kr.-it qaammammut aapparisamik atorfekartitsinermi (taamaattuni aapparisap aningaasarsiaanut taartsisiassanik qinnuteqartoqarsinnaanngilaq).
- B. Uppernarsaatit tassaasinnaapput sullitat uppermarsarneqarsimasunik immininnisimaneri taamaatillugit atorunnaarsinneqartut, kisiannili nalinginnaasumik pisussatut uppermarsakkat taamaatitat, imaluunniit tassanngaannartumik

kaaviaartsittakkanik aalajaatsunik uppernarsaatilinnik
unittoorfiunera, ersarissunik COVID-19-imut attuumassutilinnik.

4. Aalajangersunik aningaasartuutinut taarsiissuteqarneq

- A. Aaqqissuussinermi ilaapput aningaasartuutit, assersuutigalugu illumik attartornermut aningaasartuutit, ernianut aningaasartuutit aamma atorunnaarsinneqarsinnaanngitsunik isumaqatigiissutit piffissami aalajangersimasumi (assersuutigalu leasing), kisianni pinnagit aningaasartuutit aaqqissuussinerit allat aqqtigalugit matussuserneqartartut (assersuutigalugit akissarsiat). Naatsorsuutini oqimaaqatigiissitsinermi kisitsisit inissisimasut, assersuutigalugit attartukkat, nalikilliliinerit aamma pisussaaffinngorumaartunut immikkoortitat, aalajangersimasumik aningaasartuutit paasineqartannngillat. Kiisalu aaqqissuussinermi ilaanngillat ingerlatseqatigiiffissuit iluanni namminerni piginnittuinnut qanitaannullu imaluunniit ingerlatseqatigiiffinnut taakkunannga pigineqartunit aningaasartuutit, immikkoortuni 1.G.1.H aamma 1.1.-imi suussusilerneqartut.
- B. Aalajangersimasunik aningaasartuutit uppernarsaaserneqassapput isumaqatigiissutit tassunga tunngasut atorlugit, fakturat imaluunniit uppernarsaatit allat assigisaat atorlugit. Aningaasartuutit qaamatikkaartunik akilerneqartannngitsut, agguaqatigiissitsinikkut qaamatikkaartunngorlugit naatsorsorneqassapput.
- C. Aalajangersimasunik aningaasartuutit taarsiissutigineqarsinnaapput imaalillugit:
 - i. 80 %, kaaviiartitat appiarnerat 80-100 % -inik annertussuseqarpat
 - ii. 50 %, kaaviiartitat appiarnerat 60-80 % -inik annertussuseqarpat
 - iii. 25 %, kaaviiartitat appiarnerat 30-60 % -inik annertussuseqarpat
- D. Suliffeqarfait Naalakkersuisut niuernerminnik ingerlateqqujunnaagallagaat COVID-19-ip siaruaannissaa killilfersimaarumallugu taarsiissutisiassaqartinneqarsinnaapput

aalajangersimasunik aningaasartuutaasunut 100 % -inik, nappaalaneq atuukkallartillugu. Killiliussat sinneri suli atuupput.

5. Akisussaassuseqartumik ajornartoornermi atukkat

- A. Suliffeqarfiiit akisussaassuseqartumik attartortinnejarsinnaapput aningaasanik tigoriaannarnik peqarnissaq qularnaarumallugu COVID-19-ip qaangernissaanut. Atukkat siuarsaanissanik siunertanut atorneqassanngillat imaluunniit aningaasaliissutigineqassanatik, imaluunniit aningaaserivinni, kreditforeningini attartoriikkanik matussusiinernut atorneqassanatik, imaluunniit ingerlatseqatigiiffinni peqataanernut atorneqassanatik. Attartugassat annertussusissaat uppernarsaasiissutaasut tunngavigalugit aalajangerneqassapput.
- B. Uppernarsaasiissutit tassaasinnaapput oqimaaqatigiissitsinerit, uppernarsaatit aningaasanik tigoriaannarnik unammilligassanut, kiisalu aningaaserivimmit atorniarsimanermi itigartinnejarsimamanermik uppernarsaanermik.
- C. Attartugassat neqeroorutigineqarsinnaapput siulianiittunik taarsiissutisiassanik aaqqissuuussinernik kaitserinikkut.
- D. Attartukkat erniaqaratillu akilersugassaassanngillat qaammatit 36-it angullugit, tamatumalu kingorna attartukkat akiligassaalissallutik.

6. Qinnuteqaat aamma uppernarsaatit

- A. Aaqqissuuussinerit allaffissornikkut Greenland Business A/S-imit aqunneqassapput.
- B. Taartsisiassanik akiliuteqarfigineqarnissamik qinnuteqarneq, imaluunniit ajornartoornernik attartukkanik akilerneqarnissamik qinnuteqarneq pissaaq suliffeqarfiiup Greenland Business-ip quppersagaani kinaassutsiminik nalunaarsuilluni qinnuteqartarnermut aaqqissuuussinermi immersuineratigut, tamatumalu kingorna qinnuteqaammik pilersitsisoqarsinnaalissalluni skema tamatumunnga atorneqartussaq atorlugu.

- C. Qinnuteqarnermi Ilumoorussinermik neriorsuinermillu paasissutissanik tunniussaqarsimaneq pillugu uppernarsaat suliarineqassaaq kiisalu akuersisoqassalluni suliassiisummik tunniussisup nakkutilliilluni misissorsinnaagai pisortani oqartussani susassaqartuni paasissutissat.
- D. Greenland Business piumasaqarsinnaavoq ilassutitut paasissutissanik, qularnaarumallugu piumasaqaatit tamarmik naammassineqarsimaneri, tamatumani aamma suliffeqarfik akuersissutinik pisariaqartunik tamanik peqareersoq.

7. Akiliineq

- A. Akiliuteqarneq taarsiissutissanik imaluunniit ajornartoornermi attartugassanik toqqaannartumik suliffeqarfimmut pissaaq, uppersaasersugassatut piumasaqaataasut Greenland Business-imuit tamarmik akuerineqareerpata.

8. Nakkutilliineq aamma tigoriikkkanik utertitsilluni akiliineq

- A. Taarsiissutissanik akiliuteqarnissamut aammalu ajornartoornermi atukkanik akiliuteqarnissamut piumasaqaatit piumaffigineqaruni suliffeqarfiup paasissutissat piumaneqartut Greenland Business-imut tunniutissavai, akiliutigineqartussat akilerneqarnissaannik nakkutilliinerup ilaatut. Greenland Business -ip piumasarisinnaavaa kukkunersiuisumit oqaaseqaat taartsisiassat inatsisinut naapertuuttumik tunniunneqarsimanerat pillugu.
- B. Greenland Business-ip iluarsiissuteqarluni akiliuteqarnissaq isumagisinjaavaa uppernarsaatit nassiunneqartut tunuliaqtalaralugit erserpat suliffeqarfik piginnaatitaanerminniit annikinnerusunik akilerneqarsimasoq.
- C. Greenland Business-ip piumasarisinnaavaa tamakkiisumik imaluunniit ilaannakuusumik aningaasat akilerneqarsimasut utertinneqarnissaat, paasinarsisimappat:
- i. akiliuteqarnermi aallaavittut tunngaviusut malunnaatilimmik allannguuteqarsimasut.
 - ii. suliffeqarfik paasissutissanik eqqunngitsunik tunniussaqarsimasoq, imaluunniit suliamut

pingaaruteqartunik paasissutissanik nipangiussisimasoq, apeqqutaatinnagu suliffeqarfip paasissutissat ajunngitsumik isumaqarluni tunniussimanerai.

- iii. uppermarsaatissatut piumasarineqarsimasut Greenland Business-imut nassiuinneqarsimannngippata piffissaliussaasup iluani, imaluunniit paasissutissat nassiuinneqartut naammangippata.

D. Suliffeqarfik paasissutissanik eqqunngitsunik tunniussaqarsimappat, imaluunniit allatut iliorluni suliamut tunngatillugu Greenland Business salloqittarsimappagu suliamik ingerlatsinernut atatillugu, taava Greenland Business Politiinut unnerluutiginnissaaq, Kalaallit Nunaanni pinerluttaalisitsinernut inatsit nr. 306, ulloq 30. april 2008-meersoq naapertorlugu.

9. Suliassanik suliaqartarnernut malittarisassat

- A. Greenland Business A/S -ip aalajangernera Inuussutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut, Ilisimatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmum naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq.
- B. Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat aamma Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat Greenland Business-ip malittarisassat ukua naapertorlugit suliaani atuupput.